Бутун дунё пролетарлари, бирлашингиз!

СОВЕТ ЎЗБЕКИСТОНИ

ЎЗБЕКИСТОН КОМПАРТИЯСИ МАРКАЗИЙ КОМИТЕТИ, ЎЗБЕКИСТОН ССР ОЛИЙ СОВЕТИ ВА МИНИСТРЛАР СОВЕТИНИНГ ОРГАНИ

«СОВЕТ ЎЗБЕКИСТОНИ» — ОРГАН ЦЕНТРАЛЬНОГО КОМИТЕТА КОМПАРТИИ УЗБЕКИСТАНА, ВЕРХОВНОГО СОВЕТА И СОВЕТА МИНИСТРОВ УЗБЕКСКОЙ ССР

48 йил чиқиши
№ 19 (13.281).
22 ЯНВАРЬ 1966 йил
ШАНБА
Баҳоси 2 тийин.

КПСС XXIII СЪЕЗДИ ШАРАФИГА

ХАЛҚ БОЙЛИГИНИ ТЕЖАБ САРФЛАЙЛИК!

Тежоғли иш — бежоғли! Халқимизнинг бу мақолида буюк ҳикмат бор. Нон ҳам нон, нон увоқ ҳам нон деганларидек, бир мисқол металл, бир дона ғишт, ёш бола пойафзалига етгулик бир парча чарм, бир киловатт-соат электр энергияси ҳам исроф бўлмаслиги керак. Чунки булар халқ мулки, меҳнаткашнинг пешана тери билан яралган, уларга ишчи ва деҳқоннинг, совет зиёлисининг ақл-идроки, малакаси, ишбилармонлиги ва маҳорати сингиб кетган. Аслида, тежаб-тергаб иш юритиш шу буюмни, шу хом ашёни юзага келтирган кишиларнинг меҳнатини ардоқлаш, эъзозлаш, бошга кўтариш эмасми?!

Худди шундай! Москвалик ва ленинградлик саноат корхоналари коллективларининг металл ва хом ашёни тежаш ҳақидаги ташаббуси шу қадар кенг ёйилганлигининг, ҳар бир ишчи, инженер-техник қалбида, саноатимизнинг каттадан-кичик жамики ходимлари юрагида акс-садо бераётганлигининг боиси ҳам шундадир.

КПСС Марказий Комитети москвалик ва ленинградлик саноат меҳнаткашларининг ташаббусини маъқуллади ҳамда бу ташаббусни кенг ёйиш ҳақида иттифоқчи республикалар компартияларининг Марказий Комитетларига, ўлка ва область партия комитетларига, партия, совет, касаба союз ва комсомол ташкилотларига кўрсатма берди. Бу ватанпарварлик ташаббуси бутун мамлакат бўйлаб, жумладан республикамиз бўйлаб кенг қанот ёзиб бормоқда.

Республикамиз саноат корхоналарининг меҳнаткашлари ана шу қимматли ташаббусга қўшилиб, ўз зиммаларига конкрет социалистик мажбуриятлар олмоқдалар, тежамкорлик юзасидан ташкилий-техникавий тадбирларни қунт билан ишлаб чиқмоқдалар. Тежаб-тергаб иш юритиш учун биринчи навбатда энг янги серунум техника ва технологияни жорий этиш, илғор тажрибани кенг тарғиб қилиш, меҳнатни ва ишлаб чиқаришни илмий асосда ташкил этиш лозим бўладики, ташаббус издошлари ҳам худди шу йўлдан бормоқдалар.

Металл, материал ва маблағлардан тежаб-тергаб фойдаланиш резервлари экономикамизнинг ҳамма жабҳаларида — саноат ва қурилишда ҳам, қишлоқ хўжалиги ва савдода ҳам, илмий тадқиқот ҳамда лойиҳа ташкилотларида ҳам бор. Саноатимизнинг айрим тармоқларида ҳали ҳам маҳсулот ишлаб чиқаришга ортиқча хом ашё ва ёқилғи сарфланаётганлигини айтиб ўтиш керак. Гўшт-сут ва ёғочсозлик саноати корхоналарида хом ашё белгилангандан кўра кўпроқ сарфланаяпти. Транспортда эса юк автомобиллари бир манзилга юк ортиб борса, бўш қайтиб келади. Оқибатда эса кўпгина миқдорда ёқилғи беҳуда исроф бўлиб кетади.

КПСС Марказий Комитетининг сентябрь Пленуми совет экономикаси олдида турган энг муҳим вазифаларни муваффақиятли бажариш учун иқтисодий тежаш режимига қатъий риоя қилиш ҳамда беҳуда сарфлар ва ўринсиз харажатларга йўл қўймаслик керак деб таъкидлаб ўтди. Демак, материал ва хом ашёдан унумли фойдаланиш йўлларини изчиллик билан қидиришимиз, ёқилғи ва электр энергиясини тежаб-тергаб сарфлашимиз, маҳсулот таннархини тобора камайтиришимиз ва сифатини муттасил яхшилаб боришимиз керак.

Республикамиз саноат корхоналари, қурилиш ташкилотлари ҳамда транспорт шохобчаларининг меҳнаткашлари москвалик ва ленинградлик индустрия ишчилари ва инженер-техник ходимлари ташаббусига лаббай деб жавоб бериб, металл ва материалларни тежаш юзасидан янги резервларни қидириб топмоқдалар. Тошкентдаги 1-пойафзал фабрикасининг меҳнатсевар косиблари беш йилликнинг тонгги бўлган 1966 йилда кўпгина миқдорда хром, тўқимачилик ҳамда кўн товарларини тежашга сўз бердилар. Тежаб қолинган материал ва хом ашёдан планга қўшимча равишда 385 минг сўмлик маҳсулот тайёрлаш мумкин бўлади.

Ташаббускорлар издошларнинг давраси кундан-кунга кенгайиб бормоқда. Бухоро газчилари, Фарғона нефтчилари, Тошкент ва Андижон машинасозлари, Сурхондарё ва Қорақалпоғистонда, Бухоро ва Хоразмда йирик ирригация иншоотларини бунёд этаётган бинокорлар, хуллас жонажон партиямизнинг XXIII съезди шарафига социалистик мусобақани авж олдириб, партиямиз анжуманини буюк меҳнат зафарлари билан кутиб олишга отланган ишчилар синфимиз ташаббусга бажонидил қўшилмоқда, янги меҳнат зафарлари сари интилмоқда.

Машинасозларимиз қора ва рангли металлар ҳамда камёб пўлат ўрнига пластмассалар ишлатиб жуда кўп миқдорда металл тежаб қолишлари мумкин. Машинасозлик корхоналарида янги прогрессив технологик процессларни кенгроқ жорий этиш, металлардан ишнинг кўзини билиб фойдаланиш, машиналарнинг таннархини тобора арзонлаштириш лозим. Машина узеллари ва деталларини унификация қилишни давом эттириш, ускуналар конструкциясини такомиллаштириш ва ускуналар вазнини енгиллаштириш керак. Шуни ёдда тутиш керакки, материал ва хом ашёларни тежаш маҳсулот сифатига зинҳор базинҳор путур етказмаслик керак. Сифатсиз маҳсулот хўжасизликнинг худди ўзгинасидир.

Партия, касаба союз ва комсомол ташкилотлари москвалик ва ленинградликлар ташаббусининг моҳиятини кенг меҳнаткашлар оммасига тушунтириб беришлари, қутлуғ ташаббуснинг кенг ёйилишига эришишлари лозим. Бутун куч-ғайратни, ташкилотчилик ҳамда оммавий-сиёсий ишни беш йилликнинг биринчи йили топшириқларини муваффақиятли бажаришга қаратайлик.

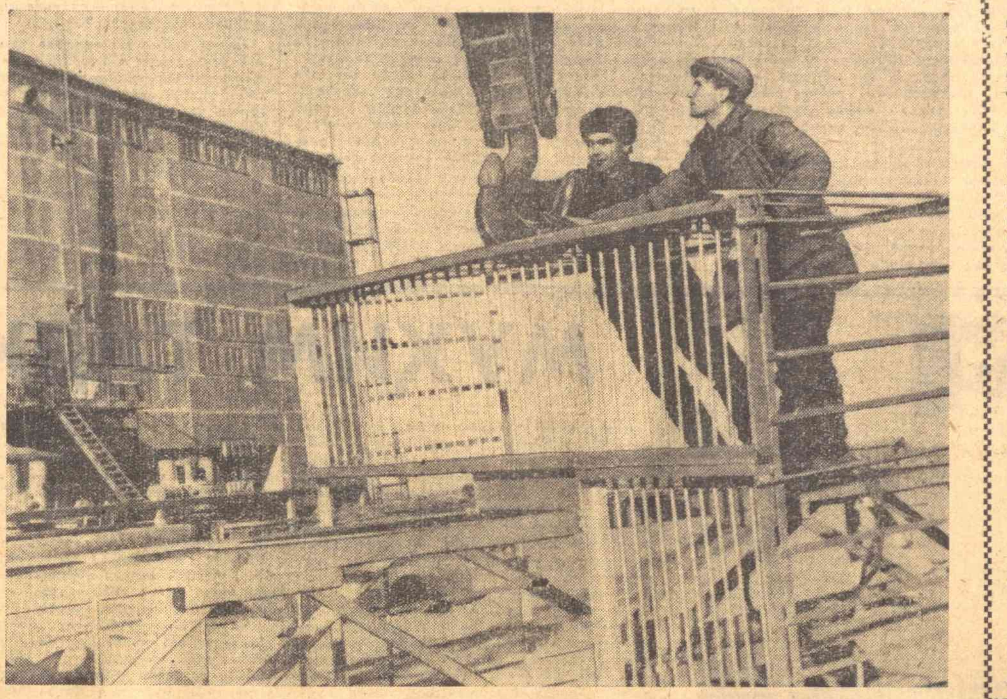

Хўжайли райони территориясидаги 5-компрессор станциянинг ҳажми нисбатан кичик. Лекин қуввати шу типда қурилган станцияларникидан камлик қилмайди. Бошқа станцияларда 5 минг киловатт қувватли турбиналардан 10 таси ишлаб турган бўлса, бу станцияда фақат 5 та агрегат бўлади. Ҳар бир агрегатнинг қуввати 9 минг киловаттга етказилади. Хўжайли компрессор станциясида асосий ишлар тугалланди. Фойдаланишга топшириш учун тайёргарлик ишлари бошлаб юборилди. Қудратли газ турбиналаридан фойдаланиш объект қурилиши муддатини қисқартириш, юзлаб тонна металл тежаб қолиш имконини берди. Суратда: компрессор станция қурилиши илғорларидан кран машинисти Н. Ежов ва монтажчи А. Гладько ўртоқлар.

М. Ильяусинов фотоси, (ЎзТАГ фотохроникаси).

ЧЕХОСЛОВАКИЯЛИК МЕҲМОНЛАР ТОШКЕНТДА

Чехословакия Коммунистик партияси Марказий Комитети Президиумининг аъзоси, Марказий Комитет секретари ўртоқ Драгомир Кольдер бошчилигидаги Чехословакия Компартияси ходимлари делегацияси 21 январда Тошкентга келди.

КПСС Марказий Комитетининг бўлим мудири ўртоқ В. С. Фролов делегациянинг Ўзбекистон бўйлаб қилаётган сафарида унга ҳамроҳ бўлмоқда.

Чехословакиялик меҳмонлар республика халқ хўжалигига партия раҳбарлиги тажрибаси билан танишадилар.

Тошкент аэродромида делегацияни Ўзбекистон Компартияси Марказий Комитетининг секретари И. Г. Анисимкин, Тошкент область партия комитетининг биринчи секретари М. А. Абдураззоқов, республика Министрлар Совети Раисининг ўринбосари, Госплан раиси С. К. Зиёдуллаев, Ўзбекистон Компартияси Марказий Комитетининг бўлим мудирлари А. С. Султонхўжаев, М. С. Саидов, М. Р. Рамазонов, Тошкент шаҳар партия комитетининг секретари В. С. Скребнев, Тошкент шаҳар Совети ижроия комитетининг раиси Х. А. Асомов ва бошқалар кутиб олдилар. (ЎзТАГ).

МОСКВАЛИК ВА ЛЕНИНГРАДЛИК ТАШАББУСҚОРЛАР ИЗИДАН

ТЕЖАЛГАН МЕТАЛЛДАН

Ташаббуснинг қаноти бўлади, дейишади. Бу бежиз эмас. Москва ва Ленинград саноатчилари бошлаган ватанпарварлик ташаббуси бунга яққол мисол бўла олади. Шу кунларда Андижон саноат корхоналарида металл ва материал тежаш юзасидан бошланган ташаббус кенг қанот ёймоқда. Ҳар бир корхона меҳнат аҳли ички имкониятларни ишга солиш ҳамда металл ва материал тежашга имкон берувчи таклифларни илгари суриш нияти билан ишламоқда.

Андижон ремонт-механика заводида ҳар бир ишчи, инженер-техник ходим деталь тайёрлаш учун кетадиган металл сарфини камайтириш йўлларини қидирмоқда.

— Ўтган йили, — дейди завод директори ўртоқ Веприцкий, — 25 тонна металл тежаган эдик. Ишчиларимиз янги ташаббуснинг моҳиятини яхши англаб ҳозирданоқ металл ва материал тежашга киришдилар. Бундай ҳаракат заводда оммавий тус олмоқда. Қуювчи Турғун Мамадиев январнинг дастлабки кунларидаёқ учта рационализаторлик таклифи киритди. У «Э-502» маркали экскаватор деталини тайёрлаш учун кетадиган рангли металл сарфини камайтиришга имкон яратувчи таклифни берди. Бу 3 тонна рангли металл тежаш имконини яратади. Тежалган металлдан «Э-352» маркали экскаватор учун 15 та эҳтиёт қисм ишлаб чиқариш мумкин.

Фидокор ишчилар беш йилликнинг тўнғич йилида 30 тонна рангли ва қора металл тежашга аҳд қилдилар.

Гидролиз заводининг химиклари партиямизнинг бўлажак съезди шарафига меҳнат вахтасида туриб ишлаб тежамкорликка имкон берувчи қатор тадбирларни ишлаб чиқдилар. Машина-ускуналар қувватидан самарали фойдаланиш эвазига 31 минг сўмликдан кўпроқ буғ тежашга сўз бердилар. Тежалган буғ билан завод 10 кун ишлаши мумкин.

Етти йилликнинг сўнгги йилида 37 минг квадрат метрдан зиёд материал тежаб қолган Володарский номли тикувчилик фабрикаси чеварларининг аҳди бу йил ҳам қатъий. Тикувчилар 45 минг квадрат метр материал тежашга аҳду паймон қилдилар.

— Бунинг учун, — дейди фабрика техника контроли бўлимининг бошлиғи Неъматжон Собчиров, — эксперименталь ва бичиқчилик цехларининг фаолиятини янада оширамиз. Бичиш процессида қийқим ва лаҳтакларни камайтириш чораларини кўрамиз. Биз бу тадбирларни амалга оширар эканмиз, маҳсулот сифатига путур етказмаймиз.

Ленинск мотор-ремонт заводида электр энергияси тежаш учун кураш бошланди. Бу борада ҳозирданоқ дастлабки муваффақиятлар қўлга киритилди. «ДИП-300» маркали токарлик станогининг 14 киловатт қувватли двигатели 10 киловаттлисига алмаштирилди. Бу тадбирнинг ўзи йилига 16.800 киловатт-соат энергия тежашга имкон беради. Умуман, заводнинг тадбиркор энергетиклари бу йил 118 минг киловатт-соат энергия тежамоқчилар.

М. НИЁЗОВ.

МАЖБУРИЯТНИНГ ЯНГИ МОДДАСИ

Тошкентдаги хўжалик буюмлари заводи коллективи КПСС XXIII съезди шарафига олган мажбуриятини қайта кўриб чиқди. Унга «Металл ва материалларни тежаш» деган янги модда қўшилди. Корхона меҳнаткашлари москвалик ва ленинградликлар ташаббусига қўшилиб, 15 тонна хом ашё ва бошқа материаллар иқтисод қилиш учун курашни кучайтириб юбордилар. Тежалган материаллар ҳисобига 10 минг дона хўжалик буюмлари тайёрлаш мумкин.

Ҳ. ТЎЙЧИЕВ,
инженер.

МЕҲНАТДАН КЕЛСА БОЙЛИК...

«Меҳнатдан келса бойлик— турмуш бўлур чиройли», дейди халқимиз. Дарҳақиқат, буни колхозимиз мисолида ҳам очиқ-ойдин кўриш мумкин. Ўтган йили ҳамма бир ёқадан бош чиқариб, баракали меҳнат қилди. Мамлакатга 7100 тонна «оқ олтин» етказиб бердик. Гектаридан олинган ҳосил қарийб 30 центнерни ташкил этди.

Мўл ҳосил учун курашда Эшназар Давронов, Абдулла Туропов, Фармон Қувонов ўртоқлар бошлиқ бригадалар бундан ҳам юксак кўрсаткичларга эришдилар. Чунончи, ўртоқ Давронов бригадаси 103 гектар майдоннинг ҳар гектаридан 40 центнердан пахта топширди.

Хўжаликнинг бошқа тармоқлари ҳам комплекс ривожланди. Давлатга пилла, гўшт, сут, тухум, жун ва бошқа маҳсулотлар етказиб бериш соҳасидаги топшириқларни ошириб бажардик. Шундай қилиб, хўжалигимизнинг йиллик даромади сметада кўзда тутилган 2 миллион 789 минг сўм ўрнига 3 миллион 744 минг 195 сўмни ташкил этди. Бошқача қилиб айтганда, йиллик даромад 1964 йилдагига қараганда 1 миллион 100 минг сўм кўпайди. Шу жумладан давлатга пахта сотиш эвазига 3 миллион 375 минг 625 сўм даромад қилдик.

Ўтган йилги қўшимча даромадларимиз ҳам ёмон бўлмади. Юқори сорт пахтани кўп топширганимиз учун СССР Министрлар Советининг 1965 йил 5 август қарорига асосан 494 минг сўм қўшимча фойда олдик. Уруғлик пахта топширганлигимиз эвазига эса 141560 сўм қўшимча даромад кўрдик. Чорвачиликдан келган даромад 332 минг 681 сўмни ташкил этди.

1965 хўжалик йилидаги ишларимизни сарҳисоб қилдик. Колхозчиларнинг ҳар бир иш кунига 3 сўм 80 тийиндан пул тақсимланяпти. 1964 йили ҳар иш куни ҳисобига 2 сўм 42 тийиндан пул берилган эди. Ўтган йилги ишларимизнинг яна бир томони яхши бўлдики, колхозчиларимиз бажарилган бир сўмлик иш учун қўшимча равишда тағин 95 тийиндан ҳақ олдилар. Э. Давронов бошлиқ бригада аъзоларининг ҳар бир иш кунига 6 сўмдан, А. Туропов бригадасида эса, 5 сўмдан тўғри келди. Механизатор Нурмон Бекназаров йил давомида ҳар ойда ўрта ҳисобда 250 сўмдан ҳақ олди. У йиллик ҳисоб-китобда 3 минг сўм даромад қилибди. Мелихол Исломова, Раҳмон Шукуров, Алим Омонов каби колхозчиларимиз ҳам жуда катта даромад олдилар.

Бултурги даромаддан колхоз ҳам, колхозчилар ҳам катта манфаат кўрдилар. Бир йил давомида 1200 киши сиғадиган қишки клуб биноси, 800 кишига мўлжалланган яна бир клуб, 1000 кишилик ёзги клуб фойдаланишга топширилди. Колхозчиларга 30 та янги уй қуриб берилди. Сори Рўзимуродов, Бахтиёр Темиров, Тоштурди Абдурасулов, Турсун Розиқов, Туркман Мардиев каби илғор колхозчилар янги уйларга кўчиб ўтишди.

Бундан ташқари колхоз қишлоқларини ободонлаштиришга жиддий эътибор берилди. 10 километр йўлга асфальт ётқизилди, 18 километр йўлга шағал тўкилди. Бригадаларда 3 та янги шийпон қурилди. 200 колхозчи янги телевизорлар сотиб олди.

Колхозимиз ўтган йил давомида маданий-маиший тадбирларга 55 минг сўм сарфлади. Ҳар хил сабабларга кўра колхоз ишларига вақтинча қатнашмай қолган, бемор ҳамда ҳомиладор хотинларга 30 минг сўм миқдорида ёрдам кўрсатилди. Хўжаликда 700 га яқин пенсионер бор. Улар куч ва ғайратларини колхоз ишлаб чиқаришини мустаҳкамлашга бағишлаган азамат кишилардир. Колхоз правлениеси ва партия ташкилоти ана шундай кишиларга ғамхўрлик қилишни тобора яхшиламоқда. Ўтган йили пенсиядаги колхозчиларга бериш учун 149 минг 776 сўм маблағ ажратдик.

Колхоз бўлинмас фонди йилдан-йилга кўпайиб боряпти. Ўтган йилги бўлинмас фондга ажратилган маблағ умумий даромаднинг 18 процентини ташкил этган бўлса, бу йил 20 процентдан ошади. Бўлинмас фонд ҳисобига қурилиш ишларини тағин ҳам жадаллаштирамиз, маданий-маиший хизмат кўрсатишни янада яхшилаймиз.

Шонли беш йиллигимизнинг тўнғич йилида катта-катта қурилиш объектларида иш бошлаб юбордик. Масалан, колхозчилар учун битта ҳаммом қуришга киришилди. Айни вақтда 50 та оила учун янги уй-жой қурилишига киришилди. Шу билан бирга, сентябрь ойига қадар 320 ўринли ўрта мактаб биноси фойдаланишга топширилади. Келгуси йил охиригача колхоз қишлоқларини тўла-тўкис электрлаштиришни мўлжаллаб турибмиз.

Бу йил қишлоқ кўчалари бўйлаб 20 километр масофага асфальт ётқизамиз. Бу иш ҳозирданоқ қизитиб юборилди. Йигирмага яқин тележка ва кўплаб автомашина шағал ташияпти. Колхоз правлениеси ва партия ташкилотининг асосий мақсади қишлоқларни тағин ҳам ободонлаштиришга қаратилмоқда.

Етти йилликнинг сўнгги йилида эришилган муваффақиятлар бизни қаноатлантира олмайди. Шунинг учун ҳам бу йил қишлоқ хўжалик экинларидан, айниқса пахтадан янада кўпроқ ҳосил етиштириб, тағин ҳам катта даромад олиш учун курашяпмиз. Пахта ҳосилдорлигини гектар бошига 31 центнерга етказишни мўлжаллаяпмиз. Мўл ҳосил етиштириш билан бир қаторда, пахтанинг сортини яхшилашга алоҳида аҳамият берилади. Шу ҳисобга кўпроқ қўшимча даромад олинишига эришамиз.

Шу кеча-кундузда ҳам қўл қовуштириб ўтирганимиз йўқ. Экин экиладиган майдонларни сифатли шудгорлаб қўйганмиз. Далага маҳаллий ўғит ташиб чиқариш кундан-кунга қизитилмоқда. Ернинг хусусиятини ҳисобга олиб, ҳар бир участкада алоҳида иш олиб боряпмиз. Баъзи карталарга яхоб берилаётган бўлса, айримларида ер текислаш ишлари бажариляпти. Сув шохобчаларини ремонт қилишни тугалладик. Механизаторларимиз барча техникани КПСС XXIII съезди очиладиган кунгача тўла-тўкис тайёрлаб қўйиш юзасидан мусобақалашиб ишлашяпти.

Чорва моллар қишлови яхши ўтяпти. Қўй-эчки ва қорамоллар озуқа рациони асосида парвариш қилинмоқда. Чорвадорларимиз қишловни бехатар ўтказиш учун барча тадбирларни оғишмай амалга оширяптилар.

Даромад тақсимоти кунларида тўйга-тўй, куйга-куй уланиб кетяпти. Колхоз аъзоларининг кайфияти жуда яхши. Чунки, меҳнатдан келган бойлик — катта даромад уларнинг турмушини чиройли, фаровон қиляпти. Улар бундан буён ҳам қишлоқ хўжалик экинларидан мўл ҳосил етиштириш, катта даромад олиш ва колхоз бойлигига бойлик қўшиш учун тинмай меҳнат қиладилар.

И. ТУРОПОВ,
Самарқанд область, Нарпай районидаги «Иттифоқ» колхозининг раиси.
Е. ХЎЖАЕВ,
колхознинг бош бухгалтери.

ҚАРДОШЛАРЧА ДЎСТЛИК ВА САМИМИЙЛИК ВАЗИЯТИДА

20 январда Совет Иттифоқи Коммунистик партияси Марказий Комитетида КПСС Марказий Комитетининг Биринчи секретари Л. И. Брежнев Чехословакия Коммунистик партияси Марказий Комитетининг Биринчи секретари, Чехословакия Социалистик Республикасининг Президенти Антонин Новотний билан учрашди. Ўртоқ Антонин Новотний КПСС Марказий Комитетининг таклифига биноан дўстлик визити билан Москвага келган эди.

Учрашувда Совет томонидан КПСС Марказий Комитетининг секретари Ю. В. Андропов ва КПСС Марказий Комитетининг аъзоси, СССРнинг Чехословакиядаги элчиси С. В. Червоненко; Чехословакия томонидан — Чехословакия Коммунистик партияси Марказий Комитети Президиумининг аъзоси, Марказий Комитет секретари Иржи Гендрих, Чехословакия Коммунистик партияси Марказий Комитети Президиумининг аъзоси, Марказий Комитет секретари Драгомир Кольдер ва Чехословакия Коммунистик партияси Марказий Комитетининг аъзоси, Чехословакия Социалистик Республикасининг СССРдаги элчиси Олдржих Павловский қатнашдилар.

Совет Иттифоқи Коммунистик партияси ва Чехословакия Коммунистик партияси раҳбарлари ҳар иккала мамлакатда коммунистик ва социалистик қурилишнинг бориши тўғрисида бир-бирларига ахборот беришди, Совет—Чехословакия муносабатларининг бир қанча масалаларини муҳокама қилишди ва ҳозирги халқаро сиёсатнинг энг муҳим масалалари устида фикрлашиб олишди.

Ҳар иккала томон мамнуният билан шуни қайд қилдиларки, Совет Иттифоқи Коммунистик партияси билан Чехословакия Коммунистик партияси ўртасида, Совет Иттифоқи билан Чехословакия Социалистик Республикаси ўртасида қардошларча дўстлик ва ҳар томонлама сиёсий, иқтисодий ва маданий ҳамкорлик муттасил ривожланиб ва мустаҳкамланиб бормоқда. Бу муносабатлар Совет Иттифоқи ва Чехословакия халқларининг туб манфаатларига, барча социалистик мамлакатларнинг манфаатларига мос бўлиб тушмоқда, коммунизм қуриш, тинчликни, демократия ва социализмни мустаҳкамлашдан иборат тарихий вазифани ҳал қилишга ёрдам бермоқда.

Фикрлашув вақтида Совет Иттифоқи Коммунистик партияси ва Чехословакия Коммунистик партиясининг ҳозирги халқаро вазиятга ва халқаро коммунистик ҳаракатдаги аҳволга баҳо беришдаги қарашларида тўла бирлик борлиги уқтириб ўтилди. Ҳар иккала томон социалистик ҳамдўстлик мамлакатларининг, жаҳон коммунистик ва ишчилар ҳаракатининг жипслигини ва бирлигини марксизм-ленинизм, пролетар интернационализми принциплари ва қардош партияларнинг биргаликда ишлаб чиққан ҳужжатлари асосида мустаҳкамлаш йўлида бундан буён ҳам куч ва ғайрат сарфлашга ўзларининг маҳкам бел боғлаганликларини айтдилар.

Совет Иттифоқи Коммунистик партияси ва Чехословакия Коммунистик партияси раҳбарларининг учрашуви ва суҳбати қардошларча дўстлик, самимийлик ва тўла ҳамжиҳатлик вазиятида ўтди.

* * *

Худди шу куни КПСС Марказий Комитетининг Президиуми Москвада дўстлик визити билан меҳмон бўлиб турган чехословакиялик дўстлар шарафига Катта Кремль саройида зиёфат берди.

Л. И. Брежнев ва Антонин Новотний қисқа нутқ сўзладилар.

Зиёфат илиқ самимийлик вазиятида ўтди.

* * *

20 январда Антонин Новотний ва Иржи Гендрих ўртоқлар ўз ватанига жўнаб кетди.

(ТАСС).

Совет Доғистони 45 ёшда

Бутун Россия Марказий Ижроия Комитетининг Доғистон Автоном Совет Социалистик Республикасини тузиш тўғрисидаги декрети имзоланган кунга қирқ беш йил тўлди. Бу ҳужжат Коммунистик партия ва Совет ҳукуматининг ленинча миллий сиёсатни амалга оширишдаги энг йирик тадбирларидан биридир. Бу декрет кичик халқларнинг тарихий тақдирида ажойиб саҳифани очди. Доғистон Совет Автономияси тўғрисидаги декларация билан кўп миллатли ўлка меҳнаткашлари қардошлигининг узилмас алоқалари абадий мустаҳкамланди. (ТАСС).

РАСМИЙ ХАБАРЛАР

БИТИМЛАР ИМЗОЛАНДИ

СССР билан Япония ўртасида тузилган савдо битими, шунингдек, Москва билан Токио ўртасидаги бевосита ҳаво йўли тўғрисидаги битим 21 январда Москвада имзоланди. (ТАСС).

Н. В. ПОДГОРНИЙ ҲУЗУРИДА

Япония ташқи ишлар министри Эцусабуро Сиина 21 январда Кремлда СССР Олий Совети Президиумининг Раиси Н. В. Подгорний ҳузурида бўлди.

Н. В. Подгорний билан Эцусабуро Сиина ўртасида дўстона суҳбат бўлиб ўтди. (ТАСС).

А. А. ГРОМИКО ҲУЗУРИДА

Япония ташқи ишлар министри Эцусабуро Сиина 20 январда СССР ташқи ишлар министри А. А. Громико билан учрашди.

А. А. Громико ва Эцусабуро Сиина ҳар иккала томонни қизиқтираётган бир қанча халқаро проблемалар юзасидан суҳбатлашдилар. (ТАСС).

ЮКСАК МУКОФОТ

Совет хореография санъатини ривожлантиришдаги катта хизматлари учун ва олтмиш ёшга тўлиши муносабати билан СССР Олий Совети Президиуми СССР Давлат академик халқ рақс ансамблининг раҳбари ўртоқ Игорь Александрович Моисеевни Меҳнат Қизил Байроқ ордени билан мукофотлади. (ТАСС).

СЎНГГИ СОАТДА

ТАСС мухбирларидан

Бақувват «Москва» музёрари 20 январда Владивостокдан Охота денгизининг шимолига томон йўлга чиқди. Музёрар Охота денгизида музларни ёриб ўтиб, денгиз кемаларини Нагаево портига ўтказиб қўяди. Музёрарга йўлакай Сахалин қўлтиғига музларни ёриб ўтиб, у ердан музлар орасида қолган «Пенжина» дизель электроходини ва «Красногорсклес» теплоходини олиб чиқиш вазифаси ҳам топширилди.

●

Бирлашган Миллатлар Ташкилоти ҳузуридаги СССР доимий вакили Н. Т. Федоренко кеча Бош секретарь У Танга мактуб юбориб Бирлашган Миллатлар Ташкилотининг секретариатидаги лавозимлар нотўғри тақсимланганлиги Совет Иттифоқини жиддий ташвишлантираётганлигини изҳор қилди. Мактубда, бу ташвишга Бирлашган Миллатлар Ташкилотининг аъзолари бўлган бошқа мамлакатлар ҳам қўшилмоқдалар, дейилади.

●

Марказий Африка Республикасининг ички ишлар министри Жан-Артур Бандио тушган ва Дуаладан Яундага учиб бораётган самолёт бедарак йўқолди.

Бу самолёт 18 январда махсус рейс билан Бангидан учган эди. Ўша кунниёқ самолёт Камерундаги Дуала шаҳрига етиб бориб, сўнгра Камерун пойтахти Яундага учиб кетган эди.

●

Бразилиянинг жанубида ва Аргентинанинг шимолий вилоятларида ёққан қаттиқ сел натижасида Аргентинанинг Санта-Фе, Коррь-Ентес, Чако ва Энтрериос вилоятларида кейинги йилларда мисли бўлмаган сув тошқини бошланиб кетди. Паран дарёсининг айрим жойларида сув 5,81 метр кўтарилди.

Хоразмликларнинг ибратли ташаббуси

ОТАЛИҚ ЁРДАМИ

Коммунизм қуриш жараёнида камол топаётган янги инсоннинг савияси юксак, ақли етук, фикр доираси кенг. У бугун ҳақида ўйлабгина қолмай, эртаги кунга назар ташлайди, ўзи тўғрисида кайғурибгина қолмай, бошқалар ҳақида ҳам жонкуярлик қилади.

Дадил айтиш мумкинки, районимизнинг юксак кўрсаткичларга эришувида, 1965 йилда рекорд ҳосил — гектаридан 38 центнердан ортиқ «оқ олтин» йиғиб олинишида қолоқ колхозларга кўрсатилган оталиқ ёрдами ғоят муҳим роль ўйнади.

Бизда бундан икки-уч йил илгари аҳвол қуйидагича эди: областда районимиз илғор ҳисобланарди, пешқадам хўжаликлар ҳосилдорликни 35-40 центнерга етказганди. Аммо, айрим қолоқ колхозлар 25-30 центнер ўртасида ҳосил етиштирарди. Бу нотекисликка бефарқ қараб бўлмасди, албатта. Биз қолоқлик сабабларини атрофлича ўрганиб, зарур тадбирларни белгиладик. Ўшанда машъал Киров номли колхоз правлениеси, партия ташкилоти яхши ташаббусни бошлаб бердилар, уни колхозчилар қизғин маъқуллаб кутиб олишди.

— Илғор районда қолоқ хўжалик бўлмаслиги керак. Қўшнининг ери — ўз еринг, унинг қувончига ҳам, ҳижолатига ҳам шериксан. Қолоқларни оталиққа олайлик, уларга ёрдам бериб, олдинги сафга қўшайлик.

Киров номли колхоз аъзолари шундай қарорга келиб, ҳосилдорликда орқада қолаётган «Октябрь 40 йиллиги» колхозини оталиққа олдилар.

Дўст маслаҳати— иш манфаати. Ёрдам тажриба алмашишдан бошланди. Машъал колхознинг уста пахтакорлари, тажрибали сувчилари оталиқдаги хўжаликка келиб, далаларда бўлдилар, илғор методларни амалда қўлланиш юзасидан фойдали маслаҳатлар бердилар.

Бугина эмас, «Октябрь 40 йиллиги» колхозида ерлар бир вақтда тобға келиб, техника етишмай қолганида, Киров номли колхоздан 8 та ҳайдов трактори ёрдамга келди, агрегатларни бошқарган механизаторлар ерни чуқур, сифатли ҳайдаб, яхши ибрат кўрсатдилар.

Июль ойининг бошлари эди. Киров номли колхоз ўзи учун ажратилган 42 тонна азотни олмайдиган бўлди. Колхозларнинг «азот керак эмас» деганини илгари ҳеч эшитмаган эдик. Сабабини суриштирганимизда, раис Исмоил Бекжонов бундай деди:

— «Октябрь 40 йиллиги» бизнинг оталиғимизда. Уларнинг тўқай участкасида ўсишдан кейинда қолган ғўзалари бор. Ўғит нормамизнинг 40 тоннасини ўша колхозга беришга қарор қилдик.

Хуллас, йил бўйи кўрсатилган ёрдам ўз самарасини берди. Ўтган йили «Октябрь 40 йиллиги» колхози 46,3 центнердан хирмон кўтарди, икки йил ичида пахта ҳосилдорлиги гектар бошига 16,5 центнерга ўсди. Киров номли колхознинг кўрсаткичи 45,4 центнер. Шундай қилиб, шогирд устоздан ўзди.

Қолоқ хўжаликлардан «Победа» колхозини Аваз Ўтар номли, Навоий номли колхозни эса Ленин номли колхозлар оталиққа олиб, шу хўжаликларга катта ёрдам кўрсатишди. Уста пахтакорлардан иборат группа агроном бошчилигида оталиқдаги колхозга келиб, илғор тажрибаларни ўртоқлашиб турди. Ўз навбатида оталиқдаги колхознинг бри-

М. МАТКАРИМОВ,

Янгиариқ район партия комитетининг биринчи секретари, Ўзбекистон ССР Олий Советининг депутати, Социалистик Меҳнат Қаҳрамони.

◆ ◆

гада бошлиқлари илғор хўжаликка бориб, кўп нарса ўргандилар. Оталиққа олинган хўжаликларга долзарб кунларда ишчи кучи, техника ва ўғит билан ҳам ёрдам кўрсатилди. Натижада ўтган йили «Победа» колхози гектаридан 36,2, Навоий номли колхоз 34 центнердан пахта етиштирди.

Охунбобоев номли машъал хўжалик ўтган йили «Коммунизм» колхозига оталиқ қила бошлади. Илғор колхоз механизаторлари ўз агрегатлари билан бир ҳафта давомида оталиқдаги колхозда ер ҳайдаб бердилар, техника ремонтида кўмаклашдилар. Ғўзага ҳашарот ҳамла қилган, сел, дўл каби табиий офат юз берган кезларда ўзаро оталиқ ёрдами қўл келиб, қийинчиликлар умумий куч билан бартараф этилди. Сув танқис пайтларда ариқ бошидаги колхозлар қўшниларнинг экини учун қайғуриб, олижаноблик кўрсатдилар.

Ишнинг муваффақияти, аввало, раҳбар кадрларнинг маҳоратига боғлиқ. Уддабурон, ташаббускор кишиларнинг қийин участкага бориб ишлаши ижобий натижа бермоқда. Коллектив хўжаликнинг моҳир дарғаларидан Ленин номли колхоз раиси О. Йўлдошев Аваз Ўтар номли колхозга, «Коммуна» колхози раиси Салима Бобожонова «Коммунизм» колхозига раис қилиб сайлангач, бу қолоқ хўжаликлар икки йил ичида илғорларга тенглашиб олдилар. Мўл ҳосил етиштиришда довруғ қозонган пахта усталари қалб амри билан қолоқ бригадаларга бошчилик қилиб, ишда кескин бурилиш ясадилар.

КПСС Марказий Комитети март Пленуми қарорлари қишлоқ хўжалиги равнақида янги босқич очиб берган, колхозчиларнинг моддий манфаатдорлиги оширилган ҳозирги шароитда қолоқ хўжаликлар бўлишига ҳеч қандай асос йўқ. Бутун гап — хўжаликни оқилона, омилкорлик билан, илмий асосда бошқаришда, экономикани чуқур билишда, моддий-техника ресурсларидан тўла фойдаланишдадир.

Лекин ҳамма районларда ҳам қолоқ хўжаликлар борлигидан кўз юмиб бўлмайди. Ана шу хўжаликларнинг экономикасини ўрганиш, қолоқлик сабабларини аниқлаш, анализ қилиш, уларни кўтариш чораларини амалга ошириш керак. Бундай хўжаликларга илғорларнинг оталиқ ёрдамини уюштириш, илғорлар тажрибаси асосида қолоқликка барҳам бериш ниҳоятда муҳимдир. Ҳамма колхоз 40 центнердан ҳосил олиб, фақат битта колхоз 39 центнердан пахта берса борми, район бўйича кўрсаткич 40 центнер бўлмай қолади. Битта қолоқ бригаданинг касри бутун колхозга уради. Эндиликда умумий юксалишга эришиш ҳақида астойдил ўйлаш вақти келди. Социалистик мусобақанинг ҳам, оталиқ ёрдамининг ҳам мақсади шу.

Иккита-учта илғор хўжаликни байроқ қилиб, ҳадеб мақтанаверадиган раҳбардан «Хўш, сизда қолоқлар йўқми?» деб сўрашга тўғри келади. Айрим раҳбарлар илғор хўжаликларга тез-тез боришга, уларни кўз-кўз қилишга одатланиб қолганлар, қолоқ колхозларга эса камдан-кам боришади. Борганда ҳам ҳақиқий аҳволни чуқурроқ ўрганмайдилар. Кўпинча қолоқларни танқид қиламиз. Қаршилик йўқ, танқид ҳам керак. Аммо, хўжалик нима учун қолоқ, қандай қилинса илғор бўлади, конкрет нима қилмоқ керак? Шу саволларга тўғри, асосли жавоб топишимиз зарур.

Биз район партия комитетида 1965 йилнинг якунларини қараб чиқдик. Мавжуд 17 колхоздан 5 тасида гектаридан 40 центнердан юқори, қолганларида эса 34-40 центнер ўртасида пахта етиштирилди. Бу йил 38 центнердан кам ҳосил оладиган хўжалик бўлмаслиги керак. Навоий номли, «Коммунизм» ва «Хоразм» колхозларини илғор хўжаликлар оталиққа олишади ва бу йил ана шу хўжаликларнинг ҳам олдингиларга тенглашиб олиши таъминланади. Машъал колхозларимиз мусобақадош Хива районидаги қолоқ хўжаликларга ҳам яқиндан ёрдам кўрсатишга бел боғладилар.

Қолоқ хўжаликларни илғорлар даражасига кўтариш ҳаракатини кенг қулоч ёйдириш, қолоқларга оталиқ ёрдамини ҳар тарафлама кучайтириш керак. Бу — пахта етиштиришни кўпайтиришнинг муҳим резерви, неча юз минг тонналаб пахта демакдир. Партия ташкилотлари, коммунистлар кам қувват колхозларни олдингилар сафига қўшиш учун курашда етакчи ва ташаббускор бўлишлари зарур.

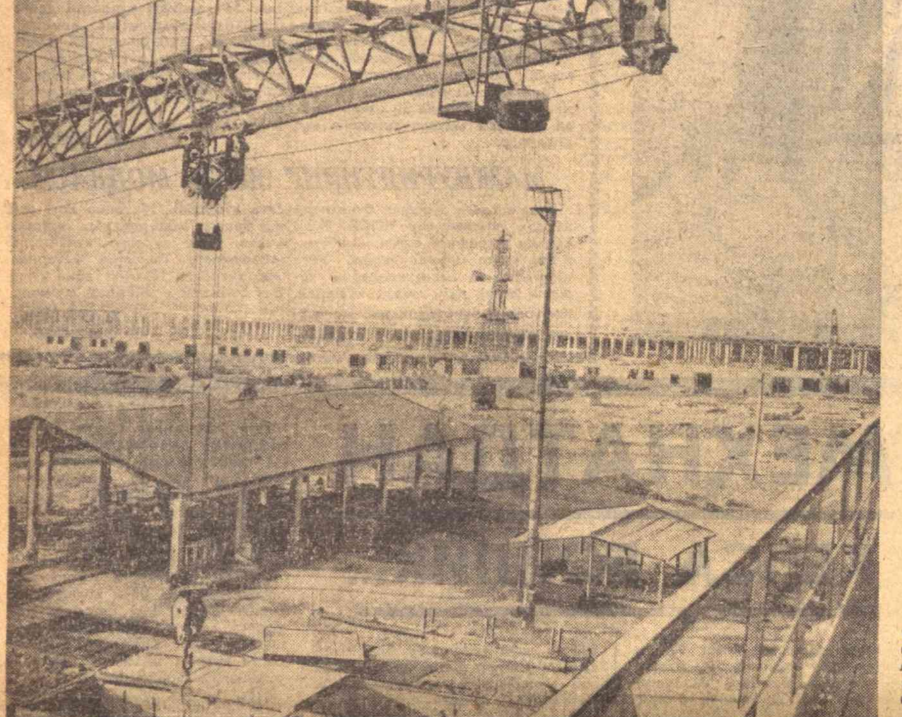

Намангандаги сунъий толалардан костюмбоп газламалар тўқиш комбинатини барпо этаётганлар КПСС XXIII съезди шарафига оширилган мажбуриятлар олишди. Улкан объектда қурилиш ҳажми ўтган йилдагига қараганда деярли икки баравар ортади. Ғайрат-шижоат билан меҳнат қилаётган қурувчилар биринчи квартал планини съезд очилиш кунигача бажариш учун курашмоқдалар. Суратда: комбинат қурилиш участкаларидан бирида.

Е. Корнеенко фотоси, (ЎзТАГ фотохроникаси).

МУҲИМ ТАДҚИҚОТ

ТАҚРИЗ

Илмий дунёқарашнинг асосий душмани ва ўтмишнинг энг яшовчан сарқитларидан бири бўлган — динга қарши кураш илмий атеистик пропаганданинг барча воситаларидан моҳирона фойдаланишни тақозо этади. Бундай олижаноб ва шарафли вазифани бажаришда адабиёт ва санъат асарлари, жумладан, олтин меросимиз ҳисобланган меҳнаткаш омманинг оғзаки бадиий ижоди шубҳасиз муҳим роль ўйнайди. Зотан, халқ ижоди асарларида диний идеология ва шариат пешволарига қарши қаратилган мотивлар алоҳида ўрин тутади. Шу жиҳатдан қараганда, филология фанлари кандидати Ёқубжон Жўраевнинг «Ўзбек халқ ижодида динга қарши мотивлар» китоби диққатга сазовор.

Китобда меҳнаткаш омманинг қуръон ва шариат ақидалари ҳамда дин арбобларига бўлган салбий муносабати ўзбек халқ поэтик ижоди асарлари аспектида—марксча-ленинча методология принципига асосланган ҳолда атрофлича таҳлил қилинган. Аввало, асарнинг марказида турган масалаларни илмий жиҳатдан чуқур ёритишда авторнинг фактик материаллардан ўринли фойдаланганлигини алоҳида таъкидлаб ўтиш керак. Бунда параллеллаш методини қўллаши, бошқача қилиб айтганда, у ёки бу масалага ислом таълимотининг қараши ва унга қарама-қарши ўлароқ, ўзбек халқ поэтик ижоди асарларини параллель келтириб, ундаги атеистик мотивларни таҳлил қилиши жуда ўринлидир. Бусиз фактик материалларни бир-бирига уйғунлаштириш, уларни етарли умумлаштириш ва шу асосда илмий хулосалар чиқариш мумкин эмас, албатта.

Асарда олам ва инсон, рўза ва намоз, хотин-қизлар, мусулмон бўлмаган халқларга муносабат каби масалаларга исломнинг реакцион қараши халқ оғзаки ижоди материаллари асосида фош этилади. Маълумки, барча динлар каби ислом дини ҳам олам, охират, дўзах, жаннат тўғрисидаги диний уйдирмалар орқали кишилар онгини заҳарлашда энг реакцион таълимотни илгари суради. Фольклор асарларида эса исломнинг у дунё ҳақидаги таълимотига зид равишда реал ҳаёт лаззати, инсоннинг ўзи яшаб турган дунё афзаллиги куйланадики, бу асосий, етакчи мотивлардандир. Китобда ана шу мотивлар ўзбек халқ достонлари, эртак ва мақоллар ҳамда афанди латифаларидан олинган конкрет мисоллар асосида таҳлил қилинади.

«Муҳими шундаки, — деб ёзади автор, — ўтмишда халқ динга нечоғли ишонган бўлишига қарамасдан ўз поэтик ижодида унга қарши фикр юритишининг ўзи ҳам ғоят характерли бир фактдир». Бундан, дин ҳукмрон бўлган ўтмиш замонлардаёқ атеистик тенденцияларни илгари сурган прогрессив кишилар оддий меҳнаткаш халқ орасида ҳам оз бўлмаган, деган хулоса чиқади.

Ўзбек халқ поэтик ижоди асарларида диний таълимотларга қарама-қарши ўлароқ, хотин-қизларнинг ҳаёти ва жамиятда тутган ўрнига тўғри баҳо берилади, улар эркаклар қатори муҳим вазифаларни бажаришга қодир бўлган етук инсон сифатида тасвирланади. Шунинг учун ҳам С. П. Толстов «Эпосдаги хотин-қизлар фақат жамоат ишларидагина эмас, ҳатто жанг майдонида ҳам эркаклардан қолишмайдилар. Бу ҳол Ўрта Осиё эпосининг жуда характерли хусусияти бўлиб, унинг бошқа бир қанча халқлар эпосидан устун эканлигини кўрсатади», деб ёзган эди. Хотин-қизларга бўлган бундай юксак гуманистик муносабат ўз моҳияти билан диний таълимотларга зид бўлиб, диннинг реакционлигини фош этади. Асарда бу масалалар атрофлича ёритилади. Автор Маликаи Ҳуснобод, Юнус пари, Мисқол пари, Гулчеҳра, Қундуз, Бўтакўз, Орзигул, Ойсулув, Барчин, Қалдирғоч, Ойдиной образлари ва хотин-қизлар ҳақидаги жуда кўп халқ қўшиқлари, мақолларининг таҳлили орқали муҳим илмий хулосаларга келади.

Фольклор асарларида неча асрлардан буён халқлар ўртасида давом этиб келаётган қардошлик, биродарлик мотивларини куйлаш, диний эътиқодлардан қатъи назар, турли халқлар ва миллатларнинг бир-бирларига бўлган самимий муносабатлари ҳамда азалий ҳамкорлигини тараннум этиш, қисқаси, халқлар дўстлиги ва биродарлиги идеяси асосий ўринда туради. Автор ўзбек халқ поэтик ижодидаги ана шу етакчи мотивни тўғри пайқай билган ва бу илғор ғояни тараннум этувчи фольклор асарларининг таҳлили ёрдамида миллатлар ўртасида узлуксиз адоват туғдирувчи диний ақидаларнинг реакционлигини фош этган.

Асарнинг кейинги қисмида автор ўз тадқиқотини янада ойдинлаштиради, конкретлаштиради. Бунда шайх, пир, эшон, мударрис, домла-имом, сўфи, қози ва муллалар каби шариат пешволарининг чиркин қиёфасини фош этувчи фольклор асарлари таҳлил қилинади, умумлаштирилади.

Шуниси характерлики, тадқиқотчи ҳар бир фольклор асарига тарихан конкрет ёндошади. Бу эса унинг муҳим илмий хулосалар чиқаришига имкон берган. Шу билан бирга авторнинг баъзи фольклор асарларида давр ва замон тақозоси билан кириб қолган, меҳнаткаш омманинг тушунча ва қарашларига ёт бўлган айрим мотивларни ҳаққоний баҳолай олганлигини ва уларнинг у ёки бу асарга кириб қолиш сабабларини тўғри таҳлил қилганлигини ҳам алоҳида қайд қилиш керак.

Асар баъзи бир камчиликлардан ҳам холи эмас, албатта. Айниқса фикрни ҳаддан ташқари асослашга уриниб, фактик материаллар кўп келтирилган. Айрим ўринларда қайтариқларга йўл қўйилган. Баъзи мисолларнинг эса чуқур бадиий таҳлили ўрнига баёнигина берилган.

Хуллас, Ё. Жўраевнинг бу монографияси ўзбек фольклоридаги атеистик қарашларни сиёсий-тарихий планда атрофлича таҳлил қилувчи биринчи тадқиқотдир. Унда кўтарилган ва ҳал қилинган масалалар ўзбек фольклористикасининг галдаги тараққиётига маълум даражада йўл очиб беради.

М. АФЗАЛОВ,
М. САИДОВ,
М. ШАРИПОВ,
Т. МИРЗАЕВ,
филология фанлари кандидатлари.

ДЕҲҚОН УЙИ ҚАНДАЙ БЎЛСИН?

Қишлоқ қурилиши масалалари

КПСС Марказий Комитетининг март Пленуми қишлоқ хўжалигини зўр бериб юксалтириш йўлини кўрсатиб берди, колхоз ва совхозлар экономикасини янада юксалтириш учун ёрқин уфқлар очди. Жумладан, колхозларда қурилишларни янада авж олдириш имкониятлари юзага келди. Республикамизда Қишлоқ қурилиши министрлиги барпо этилди. Янги министрликнинг тузилиши қурилишнинг суръати ва сифатини кўтаришда муҳим омил бўлади.

Республикамиз лойиҳачилари ва бинокорлари қишлоқларда кўркам ҳамда баҳаво уй-жойлар барпо этиш юзасидан анча иш қилдилар. Қишлоқларимиз жамоли тобора очилиб бормоқда. Колхоз ва совхоз посёлкаларида шаҳардаги уй-жойлардан қолишмайдиган бинолар барпо этиляпти. Кейинги вақтларда «Узгипросельстрой» лойиҳа институти мутахассислари қишлоқ жойларда қуриш учун мўлжалланган уй-жойлар ва маданий-маиший объектларнинг янги типовой лойиҳаларини тайёрладилар. Бу янги лойиҳаларни тайёрлашда деҳқонларнинг фикр-мулоҳазалари эътиборга олинди, уларнинг таклифлари билан лойиҳаларга зарур тузатишлар киритилди. Қишлоқ қурилишлари учун лойиҳаларни янада яхшилашда «Узгипросельстрой» институти тўплаган тажрибага суянса бўлади.

Маълумки, қишлоқда қуриладиган уй-жой биноси аҳолининг составига, ўша жойнинг иқлим шароитларига, колхозларнинг моддий имкониятларига ҳамда моддий-техника таъминоти қай даражада йўлга қўйилганлигига боғлиқдир. Қишлоқдаги ҳар бир оилага 6 ва ундан ҳам кўпроқ киши қовушган. Ўрта ҳисобда қишлоқдаги ҳар бир оилада 4-5 одам бор. Бундан ташқари, республикамиз қишлоқ жойларидаги иқлим ва табиий шароит ҳам турли-тумандир. Қишлоқда уй қурганда қадимдан таркиб топган анъаналарга, турмуш урф-одатларига эътибор бериш лозим бўлади. Шу боисдан ҳам **қишлоқда уй-жой қуриш учун яккаю-ягона типовой лойиҳани дастур қилиб олиш ярамайди. Типовой лойиҳалар қанча кўп бўлса, шунча яхши. Типовой лойиҳалар аҳоли иштироки билан атрофлича муҳокама қилиниши, шундан кейингина қурувчилар қўлига топширилиши керак.**

Қишлоқда қуриладиган уй-жойларга ҳовли ажратиш лозимлиги равшан бўлиб турибди. Қишлоқларда уч, тўрт, беш ва бундан ҳам кўп хонали уйлар қуриш лозимлигини тажриба равшан кўрсатди. Ҳар бир уй олдида ҳовлига қаратиб қурилган айвон бўлиши лозим. Шунингдек лойиҳачиларимиз қишлоқларда қуриладиган уйларни ҳам шаҳарларда қурилаётган уй-жойлар сингари ҳар томонлама обод қилишлари, бу уй-жойлар ҳамма қулайликларга эга бўлиши лозим.

Юқорида санаб ўтилган талабларга, бизнинг назаримизда, икки қаватли уй-жой биноларининг лойиҳаси жавоб беради. Икки хонадонга мўлжалланган 3, 4, 5 хонали уйлар қишлоқ аҳолисига маъқул тушиб қолди. Бу уйларнинг саҳни 800 квадрат метрга тенг бўлган ҳовлиси ҳам бўлади.

Лекин кейинги олти йил мобайнида бирорта лойиҳа ташкилоти ҳам бир қаватли уй-жойларнинг типовой лойиҳасини тузиш билан шуғулланмади. 1958—1959 йилларда тузилган лойиҳалар эса замон талабларига жавоб бермай қолди. Яқинда «Узгипросельстрой» институти икки хонадонга мўлжалланган бир қаватли уйнинг янги сериядаги лойиҳасини ишлаб чиқди. Бу лойиҳа бўйича қуриладиган уйларда биттадан тортиб олтитагача хона бўлиши мумкин. Бу лойиҳани тузишда республиканинг турли иқлим шароитлари ҳисобга олинган. Деворбоп материал сифатида хом ғишт, сомон лой, йўнилган тош, пишиқ ғишт, аглопоритбетон ва силикатли блоклардан фойдаланиш мумкин. Бу уйларнинг дастлабки чизмалари 1966 йилнинг биринчи квартали охирида тайёр бўлади.

Янги лойиҳаларни ишлаб чиқишда қурилиш экономикаси масалаларига ҳам катта эътибор берилди. Қурилиш иқтисодий самарасининг асосий ўлчови сифатида ҳар бир квартиранинг қиймати ҳисобга олинди. Бир квартиранинг қиймати хоналар сонига қараб 4 минг сўмдан 6,5 минг сўмгача бўлади.

Ўтган етти йилликда республика колхозлари капитал қурилишга 521 миллион сўм сарфладилар. Шу маблағнинг 196 миллион сўми уй-жой ва маданий-маиший қурилишга харажат қилинди. Колхоз қишлоқларида 120 мингта шинам уйлар қурилди. 306 минг ўқувчи янги мактабларда таълим ола бошлади. 52 минг бола янги боғча ва яслиларга қатнамоқда. Шунингдек, қишлоқларда минглаб клуб ва маданият саройлари ҳамда бошқа ишлаб чиқариш бинолари ишга туширилди.

Совхозлардаги қурилиш кўламини яққолроқ тасаввур қилиш учун умумий сатҳи 930 минг квадрат метр бўлган уй-жойлар қурилганлигини айтиб ўтиш кифоядир. Аммо қишлоқ қурилиши соҳасида жиддий камчиликлар борлигидан кўз юмиб бўлмайди. Кўпгина ҳолларда посёлкалар ва аҳоли яшайдиган пунктлар плансиз қурилмоқда. Бош планлар бўлгани ҳолда эса баъзан улар қўпол равишда бузиляпти. Объектларни комплекс қуришга етарли эътибор берилмаяпти. Уй-жой қурилишидан маданий-маиший ва коммунал объектлар қуриш анча орқада қолмоқда. Қишлоқларда водопровод ва канализация тармоқлари секин қурилаётир.

Колхозлараро қурилиш ташкилотлари қурилиш-монтаж ишларининг сифатини яхшилаш борасида кўнгилдагидек ишламаётирлар, объектларни қуриб битказиш муддатлари чўзиб юборилмоқда. Иморат, иншоот ва уй-жойлар чала-чулпа қурилиб, фойдаланишга топшириб юборилмоқда. Колхозлараро қурилиш ташкилотлари бажарган иш ҳажми колхозлар ўз кучлари билан бажараётган иш ҳажмидан анча камдир. Бунинг устига кўпгина колхозлараро қурилиш ташкилотлари белгиланган планларнинг уддасидан чиқа олмаётирлар. Бунинг сабаби шундаки, колхозлараро қурилиш ташкилотларининг раҳбарлари жавобгарликни ҳис этмаётирлар; меҳнат яхши уюштирилмаган, ишлар мавсумий олиб борилади, техникадан яхши фойдаланилмаяпти, моддий-техника ресурслари кўпгина объектларга сочиб юборилмоқда. Кўпгина колхозлараро қурилиш ташкилотлари қонунга хилоф равишда район марказларида ҳам қурилиш ишлари олиб бормоқдалар. Оқибатда колхозлар территориясида қурилиш суръатига путур етмоқда.

Кўпгина колхозлар ва қурилиш ташкилотларида асосий ишлар қўлда бажарилмоқда. Қурилиш-монтаж ишларини механизациялаш даражаси паст. Жумладан бетон ва қоришма тайёрлаш ишларининг 10 проценти, тупроқ қазиш ишларининг 12-16 проценти, конструкциялар монтаж қилишнинг 10-11 проценти, ортиш-тушириш ишларининг бор-йўғи 8-9 проценти механизациялаштирилган. Ишлаб чиқариш объектларини қуриб битказиш кечикиб кетаётганлигига асосий сабаб шуки, бу қурилишлар технология ускуналари, электр кабеллар ва бошқа материаллар билан ўз вақтида таъминланмаётир. Республика «Узсельхозтехника» бошқармаси колхоз қурилишлари учун технологик ускуна ҳамда бошқа ускуналарни етказиб бериши керак. Аммо, афсуски, бу бирлашма қишлоқ қурувчиларининг эҳтиёжини яхши билмайди, ўз зиммасидаги шу вазифаларни дуруст ўтаётгани йўқ. Республика Қишлоқ хўжалик министрлиги эса қишлоқ қурилишлари ускуналар билан қандай таъминланаётганлигини назорат қилишни унутиб қўйган.

Дарҳақиқат, республика миқёсида ҳам, район миқёсида ҳам қишлоқ қурилиши бўйича ягона буюртмачи (заказчи)нинг йўқлиги ишнинг белига тепмоқда. Қишлоқ бинокорлари қишлоқ хўжалик бошқармалари заказчи бўлса деган таклифни ўртага сурмоқдалар. Аммо ҳанузгача бу масала ҳал бўлгани йўқ. Шу боисдан ҳам титуль рўйхатларни тузиш ва тасдиқлаш кечикмоқда, қурилишларнинг моддий таъминотида узилишлар рўй бермоқда ҳамда улар лойиҳа смета ҳужжатлари билан ўз вақтида таъминланмаётирлар.

Бизнингча, қишлоқ қурилишининг суръати ва сифатини кўтариш учун тажриба тариқасида уй-жойлар қуриб кўриш керак. Шундай қилинса, қишлоқ аҳолиси учун қуриладиган уй-жойларни лойиҳалаш ва қуриш яхшиланган бўлур эди.

1966 йилда республика қишлоқ хўжалиги ишлаб чиқариш-техника базасини янада мустаҳкамлаш учун 356 миллион сўм, шу жумладан 200,5 миллион сўм қурилиш-монтаж ишларига сарфланади. Бундан ташқари республикадаги колхозлар ўз маблағлари ҳисобидан қурилиш учун 120,3 миллион сўм ажратдилар. Бинобарин, қишлоқ қурилишига эътиборни кучайтиришимиз керак. Ҳозир қишлоқларда ихтисослаштирилган 15 трест ҳамда 38 та кўчма механизациялашган колонна ишлаб турибди. Қишлоқ қурилишларининг ҳажми тобора ортиб бораётганлигини назарда тутиб иш юритишнинг пудрат усулига узил-кесил ўтиш, бунинг учун эса кўчма механизациялашган колонналарни йириклаштириш ва янгиларини тузиш лозим бўлади. Ўрта Чирчиқ, Бўка ва Қуйи Чирчиқ колхозлараро қурилиш ташкилотлари коллективларининг иш тажрибасини республикада кенг ёйиш лозим.

Илғор қурилиш ташкилотлари тўплаган тажрибани кенг пропаганда қилиш мақсадида колхозлараро қурилиш ташкилотлари бинокорларининг республика кенгашини чақириш маъқул бўлур эди. Бу кенгашда қишлоқ қурилишининг энг муҳим масалалари муҳокама қилинган бўлур эди.

Ҳозирги вақтда ҳар бир колхоз буюртмачи (заказчи) ҳисобланади. Бизнинг фикримизча, район миқёсида ягона заказчи бўлиши яъни район қишлоқ хўжалик бошқармасининг капитал қурилиш бўлими шу ишни бажариши керак. Шу билан бир қаторда колхозлараро қурилиш ташкилотларини марказлаштирилган усулда қурилиш материаллари билан таъминлаш ҳамда колхоз қурилишига малакали мутахассисларни жалб этиш ҳақида ҳам жиддий ўйлаб кўриш керак. Колхоз қурилиши масалаларини матбуотда кенг муҳокама қилиш бу муҳим масалаларни тезроқ ҳал этишга ёрдам беради.

Е. ЧЕРЕПАНОВ,
М. СУЛТОНОВ,
бинокор инженерлар.

РЕДАКЦИЯДАН: Республикамиз колхоз ва совхозларининг даромадлари йилдан-йилга ортиб бормоқда. Хўжаликлар уй-жой ва маданий-маиший бинолар қурилишига тобора кўп маблағ ажратмоқдалар. Бу эса қишлоқда тикланаётган биноларнинг сифатли бўлиши, қурилиш ишларини тезлаштиришга ҳар қачонгидан ҳам кўпроқ эътибор берилишини тақозо этади. Шу жиҳатдан қараганда, юқорида эълон қилинган мақолада қишлоқ қурилишига оид муҳим масалалар кўтарилган деб ҳисоблаймиз.

Редакция қишлоқ қурилиши билан машғул бўлган бинокорлар, мутахассисларга, лойиҳачилар ва хўжалик раҳбарларига ҳамда партия, совет ходимларига мурожаат қилиб, шу масала юзасидан ўз фикр ва мулоҳазаларини ёзиб юборишларини илтимос қилади.

«ХАРЕЗМСКАЯ ПРАВДА» — 25 ЁШДА

Область жамоатчилиги «Харезмская правда» газетасининг 25 йиллигини кенг нишонламоқда. Шу воқеага бағишлаб область сиёсий маориф уйида тантанали йиғилиш ўтказилди. Йиғилишда партия, совет, касаба союз ва бошқа жамоат ташкилотларининг ходимлари, ишчилар, колхозчилар ва интеллигенциянинг вакиллари, актив мухбирлар ҳозир бўлдилар.

Хоразм область партия комитетининг биринчи секретари Б. Р. Раҳимов тантанали йиғилишни кириш сўзи билан очди. Ўзбекистон ССР Министрлар Совети давлат матбуот комитетининг раиси З. И. Есенбоев «Харезмская правда» газетасини Ўзбекистон ССР Олий Совети Президиумининг Фахрий ёрлиғи билан мукофотлаш тўғрисидаги Фармонини ўқиб эшиттирди ва мукофотни топширди. Область партия, совет ташкилотларининг вакиллари, оддий газетхонлар сўзга чиқиб «Харезмская правда» редакцияси коллективига янгидан-янги ижодий муваффақият тилашди.

Ф. ЗОҲИДОВ,
«Совет Ўзбекистони» мухбири.

АЖОЙИБОТЛАР ОЛАМИДА

СТОЛ УСТИДА ТЕАТР

Жимжилоқдек кичкина қўғирчоқлар балетмейстернинг янги классик балет яратишига ёрдам беради. Бундай қўғирчоқларни ҳар қандай ҳолатга солиб қўйиш мумкин.

Алексей Толстойнинг машҳур эртак-қиссасининг қаҳрамони Карло каби хореограф Леонид Ошурко ўзининг қўғирчоқларини оддий ёғочдан ясайди. У, қўғирчоқларни ясашда ланцет ва ништардан фойдаланади. Ҳар бир қўғирчоқ ўн тўққизта жуда кичкина деталлардан иборат бўлади. Шу деталлардан балетдаги ҳар қандай ҳаракатни бажара оладиган кичкина одамчалар йиғилади.

Кишиневдаги халқ ижоди уйининг хореографи Леонид Ошурко бир неча ўнлаб рақслар яратган. Бу рақсларни у аввало ёғоч қўғирчоқларни ўйнатиб репетиция қилиб кўрган. Балетмейстер Ленинграддаги кичик опера театрида хореография билан шуғуллана бошлаган эди. Шунинг учун ҳам у мазкур театрнинг айнан кичкина нусхасини ясаган ва ўзининг ёғоч «актёрлари»ни ана шу кичкина саҳнада «машқ» қилдиради.

ИХТИОЗАВРЛАР МАКОНИ... КОЛИМА

Колима ерларини абадий муз ва қор қоплаб ётибди. Эллик градуслик совуқ баъзан тепаликлар ва жарлар устини қоплайдиган қалин туман вужудга келтиради. Мана шу бепоён музликларда бир вақтлар илиқ денгиз бўлганлигини, тропик иқлим ҳукмронлик қилганлигини тасаввур этиш қийин. Лекин олимлар келтирган далилларни рад қилиб бўлмайди. Яқинда шарқий-шимолий геология бошқармасининг қидириш партияси Колима дарёсининг юқори томонларида ихтиозаврлар суяги билан тўлган жойни топди.

Геологлар топган яна бир кашфиёт ҳам диққатга сазовордир. Магадан области территориясида жанубда ўсадиган дарахтларнинг меваси биринчи марта топилди. Бу ерда бу дарахтлар музлик давридан сал бурунроқ ўсган экан. Колимада тоғ жинслари пайдо бўла бошлаганида бу дарахтлар қуриб йўқ бўлиб кетган. Қимматли металл конлари ҳам ўша вақтда вужудга келган. Бундай дарахтларнинг меваси топилган абадий музликларда янги конларни ҳам қидириб топиш мумкин, деган хулосага келса бўлади.

ЮЗ ЙИЛЛИК ГУГУРТ

Актюбинск областининг Чалкар посёлкасида эски иморатни бузаётган ишчилар латтага яхшилаб ўраб қўйилган гугурт қутиларини топиб олдилар. Ҳар бир қутида узунлиги 57 миллиметрли 75 дона йўғон гугурт чўпи топилди. Гугурт чўпининг бошидаги олтингугурт яхши сақланган. Ишчилар шу гугуртни чақиб папирос чекиб олдилар. Гугурт қутисининг этикеткасида шер сурати бор. Этикеткадаги ёзувга қараганда, Россияда гугурт фабрикаси ўз маҳсулотини 1858 йилдан ишлаб чиқара бошлаган.

(ТАСС мухбирлари).

ДЕҲҚОН ТАРАДДУДИ

КОГОН. Калинин номли колхоз азаматлари кўкламга пухта ҳозирлик билан келаётирлар. Мавжуд 1.320 гектар майдон етарли миқдорда ўғитлангандан кейин сифатли ҳайдаб қўйилди. Ҳозир хўжалик деҳқонлари ирригация шохобчаларини тез суръатлар билан тартибга келтираётирлар.

О. Эргашев.

* * *

ГУЛИСТОН. «Мирзачўл» совхозида тўрт ойлик механизаторлар тайёрлаш курси очилди. Курсда 35 кишидан иборат ёшлар таълим олишмоқда. Совхознинг моҳир ва тажрибали механизаторлари тингловчиларга ўз билим ва тажрибаларини қунт билан ўргатаётирлар.

Ҳ. Иброҳимов.

Тўрткўл районидаги Максим Горький номли колхоз механизаторлари барча майдонларни барвақт шудгорлаб қўйдилар. Улар шу кунларда ремонт ишларини қизғин давом эттираётирлар. Суратда (чапдан ўнгга): Бойали Хўжамуродов, Аваз Омонназаров (бош инженер) ва Бек Чориев ўртоқларни кўриб турибсиз.

А. Тўраев фотоси.

КОЛХОЗДА ИҚТИСОДИЙ КОНФЕРЕНЦИЯ

Ильич номли колхоз Тўрткўл районидаги машъал хўжаликлардан бири. Ўтган йилни юксак кўрсаткичлар билан якунлаган ана шу колхозда яқинда иқтисодий конференция ўтказилди. Колхоз бухгалтерлари, ҳисобчилар, табелчилар, бригада бошлиқлари, қишлоқ хўжалик мутахассислари, район партия комитети ва қишлоқ хўжалик бошқармаси ходимлари иштирок этган бу конференцияда колхознинг бош бухгалтери ўртоқ Ж. Собиров 1965 йилда коллектив қўлга киритган ютуқлар ҳақида, хўжаликнинг иқтисодий юксалиши тўғрисида доклад қилди.

1965 йил колхоз фаолиятида катта ғалабалар йили бўлди. 1450 гектар ернинг ҳар гектаридан пландаги 29,6 ўрнига 38,7 центнердан «оқ олтин» хирмони кўтарилди. Давлатга 5610 тонна қимматбаҳо хом ашё сотилди. Ҳосилдорлик 1964 йилга нисбатан гектар бошига 9.1 центнер кўпайди.

Хўш, бу муваффақиятларга қандай эришилди? Аввало, шуни айтиш керакки, КПСС Марказий Комитетининг март Пленуми қарорлари меҳнат аҳлининг ғайрат ва ташаббусини ошириб юборди. Ана шу тарихий ҳужжатдан илҳомланган деҳқонлар ҳосилдорликни ошириш йўлида мардонавор меҳнат қилдилар Улар шўр ювишга катта эътибор бердилар Янги коллекторлар, зовурлар қазилди. Маҳаллий ва минерал ўғитдан ишнинг кўзини билиб фойдаланилди. Чигит экиш, ғўза парвариши агротехника қоидалари асосида, тадбиркорлик билан ўтказилди. Пахта теримига ҳам ўн тўрт кун олдин киришилди. Ғўза парвариши ва ундан кейинги иш жараёнида механизациядан унумли фойдаланиш ҳосилдорликни оширишда муҳим омил бўлди.

Мана, рақамларга разм солайлик. Ўтган йили ишлаб чиқариш молия планида 1 миллион 830 минг сўм даромад қилиш кўзда тутилган шундан 1 миллион 620 минг сўм пахтачиликдан келиши мўлжалланган эди. Йил охирига келиб ҳисоб-китоб қилиб кўрилганда, умумий даромад 2 миллион 637 минг сўмдан ошиб кетгани аниқланди. 1 центнер пахтанинг таннархи эса, аввалги йиллардагига нисбатан 2 сўм арзонлашди.

Ўтган йили колхозчиларнинг иш ҳақи ҳам кескин кўпайди. 1964 йилда ҳар бир колхозчининг ойлик иш ҳақи 51 сўмдан тўғри келган бўлса ўтган йили бир меҳнат кунига планда белгиланган 2 сўм 34 тийин ўрнига, 3 сўм 54 тийин тушди. Хўжалик СССР Министрлар Советининг 1965 йил 5 август қарорига асосан яна 399 минг 677 сўм фойда олди.

Докладчи юқори ҳосилли қатор бригадаларда ҳар иш кунига тўланадиган ҳақ бирмунча ошганлигини таъкидлади. Масалан, ўртоқ С. Отажонов бошлиқ бригадада бир меҳнат кунига 1964 йилда 2 сўм 62 тийиндан ҳақ тўланган бўлса, ўтган йили бу миқдор 4 сўм 80 тийинга етди.

Чорвачилик бўйича ҳам катта ютуқлар қўлга киритилди. Гўшт, сут, қоракўл тери, пилла, тухум топшириш планлари ошириб бажарилди.

Конференция ишида актив қатнашган бригада бошлиғи, республикада хизмат кўрсатган пахтакор ўртоқ О. Султонов планлаштиришдаги чалкашликлар, нуқсонлар ишга бирмунча халақит берганлигини айтди. Планлаштиришдаги ноаниқликларга ҳамон барҳам берилгани йўқ. Колхоз правлениеси ҳам, экономистлар ҳам бу ҳақда жиддий бош қотирмаётирлар.

— Пахта терими мавсумида 582 тонна пахта скидка қилинди,— дейди учинчи бригада бошлиғи ўртоқ Қ. Сейтимбетов, — оқибатда 200 минг сўмдан кўпроқ пул қўлимизга тегмай қолди. Нега шундай бўлди? Бунга сабаб шуки, талайгина пахта хом ва ифлос терилди. Бригадир сифатсиз пахта терилишига йўл қўйган хўжалик раҳбарлари шаънига ҳақли таъналар айтади.

Конференцияда, шунингдек, қўлга киритилган ютуқлардан кибрланиб кетиш кўзбўямачилик сингари фактлар ҳам очиб ташланди. Ана шундай ачинарли ҳолларнинг юз бериши умумий ишга, колхоз экономикасига салбий таъсир кўрсатганлиги фактлар асосида кўрсатиб ўтилди.

Иқтисодий конференцияда район партия комитетининг секретари Д. Шеримбетов, район қишлоқ хўжалик бошқармаси экономисти А. Юсупов ўртоқлар қатнашдилар ва ўз мулоҳазаларини айтдилар.

Конференция хўжаликнинг ўтган йилги иқтисодий ва молиявий фаолиятини атрофлича таҳлил этиб, янги беш йилликнинг дастлабки йилида колхоз экономикасини янада юксалтириш юзасидан қарор қабул қилди.

Р. ЕШИМБЕТОВ,
«Совет Ўзбекистони» мухбири.

ГАЗЕТХОНЛАР МУЛОҲАЗАСИ

ИЧКИЛИКБОЗЛИКНИ ҚОНУН БИЛАН ТИЯЙЛИК

Гапни воқеадан бошлайлик.

Ярим кеча эди. Ҳамма фароғатли меҳнатдан кейин ором оларди. Кутилмаганда Тошкентнинг Сағбон кўчасида қий-чув бўлиб қолди. Кимдир сўкинар, кимдир уни юпатмоқчи бўларди. Йўл ёқасидаги хонадонларнинг тинчи бузилди. Кўпчилик қатори биз ҳам ташқарига чиқдик. Билсак Низом Жўраев деган шахс ичиб маст бўлиб, аввало, оқ сут берган бемор онасини, хотин, бола-чақасини безовта қилибди. Уларни уриб, ҳақоратлабди. Сўнгра, зўрингни кўрсат деб, кўчага отилибди. Яхшики, ҳеч ким дуч келмабди.

Жамоатчилик безорини Октябрь район милициясига олиб бориб топширди. Элсеварлар кечани бедор ўтказсалар ҳам, тонгда уйқусизликдан қизарган кўзлар билан ишга борсалар ҳам жамоат тартибини, кўпчилик осойишталигини сақлаб қолдилар, фалокатнинг йўлини тўсдилар.

Биз, халқ вакилларининг хизматига ҳурмат, ичкиликбоз Н. Жўраевга нисбатан қаттиқ чора кўрилишига амин эдик. Негаки, милиция вакили Маҳмудхон Зуфархоновнинг айтишига кўра, иш жойини тайини йўқ, ичкиликбоз Низом илгарилари ҳам бир неча марта шундай номаъқулчиликларни қилган, хатто, 15 кеча-кундуз қамоқ жазоси ҳам олган экан. Тавба қилмаган кишига, қаттиқроқ чора кўрилади-да, ахир!

Йўқ, у эртасигаёқ қайтиб келди. Ўртада уни милицияга олиб бориб берган кишилар таънага қолди. Айтишларича, жазолаш учун ичкиликбозликнинг ўзи кифоя қилмасмиш! Бирон кишига қўл билан ушлайдиган, кўз билан кўрадиган зарар етказса бошқа гап эмиш. Туни билан одамларни безовта қилгани, дераза ойналарини синдиргани, натижада кишилар соғлиғига зарар келтиргани, чарчашига сабабчи бўлгани-чи? Бу жиноят эмасми?

Гоҳида ишдан қайтаётганимизда трамвайдами, автобусдами, майлида, одамлар гавжум ерда оғзидан боди кириб, шоди чиқаётган ичкиликбозни кўриб қоламиз. Шундай шахсларнинг баъзиларини суриштириб кўрсак, ичкиликбозликни, кўпчиликни менсимасликни касб қилиб олган бўлиб чиқади. Милицияга элтсангиз, ётқизиб, эрталаб чиқариб юборади, ёки ҳушёрхонада «меҳмон» қилиб, огоҳлантириб юборади.

Ваҳолонки, бундай ичкиликбозларга насиҳат сира кор қилмайди. Буни милиция, суд ходимлари ҳам яхши биладилар. Лекин, чора кўришга қонун йўқ, дейдилар. Оқибатда у ичиб юради-юради-да, бир кун пули бўлмай қолса кишиларга ёпишиб, таъбларини хира қилади, у ҳам бўлмаса ўғирликка қўл уради. Токи, жиноят қилмагунча, шундай ҳаётимизга доғ тушириб юраверади.

Бу ўринда, яна бир нарсага эътибор қилайлик. Эгни чанг ёки мой кишини, кўпчиликни кийимини бўямасин, ифлос қилмасин деб, олдини оламиз. Ваҳолонки, ювса кетади, бу! Лекин, ножўя сўзлари, қўланса ҳиди билан қалбларни кир қиладиган, кайфиятни бузадиган, юракда кетмайдиган доғ қолдирадиган ичкиликбозларга, бировга тегмаса бас, индамаймиз. Бизнингча, бу ҳам тўғри эмас.

Корхона ва муассасалардаги ичкиликбозларга, айниқса, эҳтиёт бўлиш керак. Улар ишчилар маош оладиган кунни пойлаб турадилар. Бундай шахслар: «ука ёки ўғлим, биринчи маош одатда ювилади! Бир сўм, бир сўм қилиб, қиттак ўтиришайлик!» деб юмшоқ кўнгил, тажрибасиз кишиларни балчиққа тортадилар. Ўша куни жанжал ҳам чиқади, эртасига бош оғриғидан иш унмайди. Давлатга қанчадан-қанча зарар етади. Жанжалчини «ичишни билмаган» деб яна ўша ичкиликбозларнинг ўзлари оқлайдилар.

Лекин, ҳеч ким шу ишларга сабабчи бўлган, ичкиликбозликни бошлаган иродасиз шахсларни жиноий жавобгарликка тортиш кераклигини хаёлига ҳам келтирмайди. Зотан, бу тўғрида ҳам ҳозирча қонун йўқ. Энг ачинарлиси, шундай шахслар орасида баъзан коммунистлар ҳам учраб қолади.

Кишиларни коммунизм руҳида тарбиялаш, одобда, муомилада ҳам, меҳнатда ҳам намуна кўрсатиши лозим бўлган айрим коммунистлар ўзларининг бу шарафли ва муҳим бурчларини унутадилар. Ичкиликбозликка берилган, ҳушёрхона «уйи» бўлиб қолган, кўриб туриб бошқаларнинг ичкиликбозлик қилишига, қўл остидаги ёки ёнидаги ўртоғини ичиб юришига йўл қўядиган шахсларга ленинча доно, давримизнинг қалби ва виждони бўлган Коммунистик партия сафида ўрин йўқ.

Ичкиликбозлик ишлаб чиқариш интизомини бузилишига, бахтиёр оилаларнинг ажралишига, фарзандларнинг носоғлом бўлиб туғилишига ва нотўғри тарбия топишига олиб келади. Қуйидаги мисолларда ҳам буни яққол кўриш мумкин. Тошкент «Водоканал» трестининг ишчиси Ортиқхўжаев ичкиликбозлик орқасида хотини билан келишолмай юрган, охири бир куни маст ҳолда унга пичоқ урган.

Тошкентлик Кузнецов деган шахс оиласини, болалари тарбиясини унутиб ичкиликка муккасидан кетган. Натижада, назоратсиз қолган катта ўғли бир қизни зўрлашда қатнашган, икки кичик фарзанди майда ўғирлик билан шуғулланган. Ичкиликбозлик киши бошига кўп бахтсизликларни солади. «Гидропроект» институтининг бош инженери Резчиков маст ҳолда ечинмай, оғзида папироси билан уйқуга кетган. Бунинг натижасида ўт чиққан ва уй ҳам, Резчиковнинг ўзи ҳам тузалмас бўлиб куйган.

Милиция органларига маст ҳолда 1965 йилда олиб келинган кишилар орасида «Ташсельмаш», «Узбексельмаш» ишчи ва хизматчилари, Политехника институти ходимлари кўп учрайди.

Айниқса хушёрхонага масъул ходимларнинг тушиши кечирилмас бир ҳолдир. Бирники мингга, мингники туманга деганларидек, бундай шахсларнинг иснодига соф виждонли, иродали коммунистлар, партиясиз кишилар ҳеч қачон қолмасликлари керак. Ичкиликбоз коммунистларни партия сафидан чиқариб қолмасдан, жиноий жавобгарликка ҳам ҳеч иккиланмай тортиш лозим.

Тўғри, партия ва ҳукуматимиз ичкиликбозликнинг олдини олишга, кўнгилсиз воқеаларнинг, бахтсиз ҳодисаларнинг бўлмаслигига қаратилган оқилона чора-тадбирлар кўрмоқда. Жумладан, саноат корхоналари, маданият уйлари яқинида ичкилик сотмаслик, магазинларда қуйиб беришни тақиқлаш ва шу каби муҳим масалалар юзасидан қарор қабул қилинган. Бу анча яхши натижалар берди. Аммо фактлар шуни кўрсатадики, спиртли ичимликларни харид қилиш бу билан камаймаган. Мисол учун, ўтган йил III кварталда барча кўрсаткичлари яхши деб махталиб, Ўзбекистон ССР Савдо министрлиги ҳамда давлат савдоси ходимлари касаба союз республика комитетининг Қизил Байроғини ва биринчи пул мукофотини олган Октябрь район озиқ-овқат бўлимини олайлик. Бўлим директори Х. Ҳасановнинг айтишича, 1965 йилда пахта мойи, гуруч каби зарур маҳсулотларни элга етказиб беришда узилиш бўлиб турган. Лекин спиртли ичимликлар истаганча бўлган.

Юзлаб хил турли моллар билан савдо қилинган. Уларнинг ичида спиртли ичимликнинг салмоғи ҳаммасидан ортиқ бўлган. Спиртли ичимликдан тушган маблағ бир йиллик планнинг 21,8 процентини ёки 7756 минг сўмни ташкил этган.

Бошқа савдо тармоқларида ҳам шундай аҳволни кўрамиз.

Демоқчимизки, ичкиликбозликни тўхтатадиган қаттиқроқ чорага ўтиш вақти етди, изза, насиҳат қилиш кифоя қилмагани учун уларни қонун йўли билан тийиб қўйиш керак.

Мақсадимиз, урф-одатларимиз, тўй-маъракаларимиз, юриш-туришимиз замонамиздек гўзал бўлсин. Янги одамни — коммунизм кишисини тарбиялашга халақит бераётган, ҳаётимизга доғ тушираётган ичкиликбозликка қарши шафқатсиз курашайлик. Ичкиликбозликнинг ёмон оқибатлари, унинг иқтисодий зарарлари тўғрисида молия ходимлари, социологлар, юристлар бир хулосага келиб, тегишли қонун қабул қилишларини таклиф қиламиз.

Бу ҳаёт тақозосидир.

Т. ИСМОИЛОВА — кўп болали, Қаҳрамон она, Д. БАЛАН —III ранг милиция комиссари, А. ВОҲИДОВ — бинокор, Социалистик Меҳнат Қаҳрамони, У. МАЪРУФОВ — коммунист, халқ маслаҳатчиси, Т. ЙЎЛДОШЕВ — коммунистик меҳнат зарбдори, жамоатчи участка вакили.

ҲИСОБ-КИТОБНИ МАРКАЗЛАШТИРАМИЗ

ИҚТИСОДИЙ ТЕМАДА

Замонавий ҳисоблаш техникаси бухгалтерия ҳисобини тубдан яхшилашга имкон беради. Бу тадбир ҳисоб-китобнинг механизациялаштирилган воситаларини кенг қўлланиш ва унинг прогрессив форма ҳамда методларини жорий этиш йўли билан амалга оширилади. Бироқ бухгалтерия ҳисобининг ташкил этилиши мамлакат иқтисодий тараққиётининг ҳозирги даражасига ва хўжаликни социалистик негизда планли юритишнинг тобора ортиб бораётган талабларига ҳали ҳам жавоб беролмаётир.

Бир турдаги саноат, қурилиш, транспорт, савдо, корхона ва ташкилотларнинг, уй-жой ва коммунал хўжалигининг бухгалтерияларини бирлаштириш учун зарур ҳамма шарт-шароитлар аллақачон етилиб қолди.

Бунинг учун фақат бир нарса — ҳисоб-китобни рационалроқ ташкил этиш ва такомиллаштириш керак. Шунга қарамай, кўпгина раҳбарлар хўжалик ҳисоби ва иқтисодий тежаш практикасида бухгалтерия ҳисобининг ролига етарли даражада баҳо бермаётирлар.

Ўзбекистон ССР Қурилиш министрлиги 1965 йил учун маълум тадбирлар белгилади ва «Алмаликсвинецстрой» ҳузурида болалар муассасалари трестининг марказлаштирилган бухгалтерияси тузилди. Бу бухгалтерия болалар боғча ва ясліларидан 9 тасидаги бухгалтерия ҳисобини бирлаштиради.

Фарғона шаҳридаги 8-трест ҳузурида ҳам ана шундай марказлаштирилган бухгалтерия тузилди. Мазкур бухгалтерия болалар муассасаларидан 6 тасини бирлаштиради. 153-қурилиш трестида марказлаштирилган бухгалтерия алоҳида диққатга сазовордир. Бу бухгалтерия ҳозиргача қурилиш ташкилотлари трести итоатида ишлаб келган саккизта мустақил бухгалтерия ўрнига тузилди.

Бу бухгалтерия ўз фаолиятини 1965 йилнинг 1 сентябридан бошлади. Шу давр ичида тайёргарлик ишлари олиб борилди. План — ҳисоб-китоб ва смета — ҳисоб-китоб нархларига мослаштирилган материалларнинг номенклатураси ишлаб чиқилди ва жорий этилди.

Ҳар бир ходимнинг вазифа ҳамда ҳуқуқлари ишлаб чиқилди, 5 та ҳисоб-контроль группасидан ва 5 та функционал бўлимдан (51 единица) иборат бухгалтериянинг структураси тасдиқланди.

Ҳисоб-китоб ишларини марказлаштиришдан асосий мақсад — бухгалтерия ҳисобини яхшироқ ташкил этишдир. Марказлаштирилган бухгалтериянинг бир ойлик иш натижасидагина ҳисоб-китоб ва ҳисобот интизомининг сифати яхшиланди, хўжалик ҳисобини ва иқтисодий тежашни амалга оширишда бош бухгалтернинг роли оширилди, трестнинг молиявий аҳволи изга тушиб қолди.

Ўзбекистон ССР Қурилиш министрлиги 1966 йилда «Главташкентстрой» автотрести ҳузурида марказлаштирилган бухгалтерия ташкил этишни ва унга 10 та автобазанинг бухгалтериясини бўйсундиришни, Нукус шаҳридаги 166-қурилиш тресги ҳузурида 3 та қурилиш бошқармасини ўз итоатига оладиган ва Фарғона шаҳридаги 8-қурилиш тресги ҳузурида 4-қурилиш бошқармасини ўз итоатига оладиган марказлаштирилган бухгалтерия тузишни мўлжаллаб қўйди.

Ўзбекистон ССР Савдо министрлиги 1965 йил 25 сентябрда чиқарган 163-буйруғи билан ўтган йил ноябрь ойида савдо ташкилотларидан саккизтасида марказлаштирилган бухгалтериялар тузди. Бу бухгалтериялар 1409 та магазин, дўкон, палатка, омбор ва базаларнинг, шу жумладан ана шу савдо ташкилотлари қарамоғида хўжалик ҳисобида бўлган 75 та корхонанинг бухгалтерия ҳисоб-китоб ишларини бирлаштиради.

Марказлаштирилган бухгалтериялар тузиш вақтида ҳисобчи ходимлар сони 52 кишига қисқаради ва бунинг орқасида ойлик иш ҳақи фонди 3505 сўм миқдорида тежаб қолинади. Марказлаштирилган бухгалтериялар ҳузурида машина-ҳисоблаш бюролари ташкил этилаётганлиги бу ҳисобга кирмайди.

Марказлаштирилган бухгалтериялар тузишни ҳисоб-китоб ишларини механизациялаштирмаган ҳолда амалга ошириш мумкин эмаслиги назарда тутилиб, ана шу савдо ташкилотларида машина-ҳисоблаш бюролари тузишга қарор қилинди. Бу бюроларда 35 киши ишлайди, шуни назарда тутганда савдо ташкилотларидан 8 тасида ишловчи ходимлар сони умуман 18 та камаяди.

Шунингдек, Ўзбекистон ССР Савдо министрлиги 1966 йилда савдо системасидаги ташкилотлардан 22 тасида марказлаштирилган бухгалтерия тузишни мўлжаллаб қўйди. Бу бухгалтериялар 2700 га яқин магазин, дўкон, палатка, омбор ва базаларни бирлаштиради.

Ўзбекистон ССР Молия министрлиги марказлаштирилган бухгалтериялар тўғрисидаги типовой низомга биноан, шунингдек автотрестлар бош бухгалтерларининг фикрларини назар-эътиборга олиб, текшириш ўтказди ва Тошкентнинг юкларни марказлаштирган ҳолда ташиш трести ҳузурида Тошкент пассажирлар ташиш шаҳар автотрести ҳузурида 3 тадан автобазаси бўлган Нукус автотрести ва Урганч автотрести ҳузурида марказлаштирилган бухгалтерия тузиш имконияти борлигини аниқлади. Тошкентнинг юкларни марказлаштирилган ҳолда ташиш тресги саккизта автобазага Тошкент пассажирлар ташиш шаҳар автотрести бешта автобазага эга эканлигини бу ўринда айтиб ўтиш керак.

Бироқ, Автомобиль транспорти ва тош йўллар министрлиги раҳбарлари бухгалтерия ҳисоб-китобини марказлаштиришни пайсалга солиб келмоқдалар, министрликнинг бош бухгалтери эса бу масалада тушуниб бўлмайдиган йўл тутяпти. У марказлаштирилган бухгалтериялар тузиш билан шуғулланиш у ёқда турсин, ҳатто бу тадбирларни тезроқ амалга оширишга тўсқинлик қиляпти. Ўз итоатида бўлган корхоналарда бухгалтерия ҳисоб-китобини юритишнинг прогрессив форма ва методларини жорий этишга ҳам тегишли даражада эътибор бермаяпти.

Ўзбекистон ССР Аҳолига маиший хизмат кўрсатиш бош бошқармасининг раҳбарлари ҳам бу янги прогрессив тадбирларни бажаришга худди шу йўсинда муносабатда бўлмоқдалар.

Министрлик, идора, корхона, муассаса, ташкилотларнинг раҳбарлари ва бош бухгалтерлари, марказлаштирилган бухгалтериялар барпо этиш, ҳисобга олиш-ҳисоблаш ва қайта ҳисоблаш ишларини механизациялаш соҳасидаги ишлардан четда турмасликлари керак.

А. УМАРХУЖАЕВ,
Ўзбекистон ССР Молия министрлиги бухгалтерия ҳисоби ва ҳисоботи бўлимининг бошлиғи.

ШИФОБАХШ ТАОМЛАР

ҚОВОҚ

Қовоқ илгари вақтда ёввойи ҳолда Мексика ва Жанубий Америкада ўсар эди. Ҳозирги вақтда Иттифоқимизнинг Ўрта Осиё қисмида маданий ҳолда ўстирилади. Бизга қовоқнинг 20 дан ортиқ нави маълум.

Қовоқнинг уруғи ва юмшоқ қисмида ёғ, линолевая, олеиновая, пальмитиновая кислоталари, органик кислоталар, С ва В1 витаминлари, қанд моддаси ва никотин кислоталари (витамин РР) бор.

Ҳозирги вақтда қовоқдан бир неча хил ширин таомлар тайёрланади. Медицинада қовоқнинг тозаланган уруғини лентасимон ва думалоқ гижжаларни йўқотишда дори модда сифатида касалларга бериш тавсия қилинади. Қовоқнинг юмшоқ қисмини буйрак ва жигар касаллигини даволашда кенг қўлласа бўлади, чунки қовоқдаги кимёвий моддалар организмдаги хлорли тузларнинг тез чиқиб кетишига ва касалликнинг шифо топишига яхши ёрдам беради.

Қовоқни кўпроқ истеъмол қилинса жигар ва буйрак касалининг олдини олиш учун киши организмида замин тайёрланади.

БАРБАРИС

Бу маҳаллий аҳоли тилида зирк деб ҳам аталади. Барбарис Иттифоқимизнинг Приморье, Хабаровск ўлкаларида ва айниқса Тянь-Шань тоғларида ёввойи ҳолда ўсади. Ҳозирги вақтда 3 хил барбарис маълумдир. Барбариснинг меваси кичик, узунлиги бир сантиметргача бўлиб, қора қўнғир рангга ва нордон мазага эгадир.

Барбарисда берберин, пальматин, колумбамин, ятроррицин ва бошқа алкалоидлар бор. Медицинада барбарис қон босимини пасайтириш, ўт қопчиғининг яллиғланиш касаллигини даволашда ва ўт суюқлигининг нормал ҳолда ичакка тушишини таъминлаш учун ишлатилади. Барбарисдаги витаминлар оғиз шиллиқ қаватлари касаллиги — цингани даволашда ҳам ёрдам беради.

Ундан кисель, ҳар хил экстракт ва ичимликлар тайёрлаш мумкин.

Ҳ. ИБОДОВ,
доришунос.

ЧИРЧИҚ ЧИРОЙИ

Кимёгарлар шаҳри Чирчиқ йилдан-йилга гўзаллашиб бормоқда. Сўнгги 3 йил ичида бу ерда давлат капитал қурилиш фонди ҳисобидан 103 минг квадрат метр уй-жой, маданий маиший ва жамоат бинолари қурилиб, фойдаланишга топширилди. 94600 туп хилма-хил мевали ва манзарали дарахтлар ўтқазилди. Биргина ўтган йилнинг ўзида 536 ўринли мактаб, кинотеатр, 3 та болалар боғчаси, алоқа бўлими ва китоблар билан савдо қилиш павильонлари қурилиб, меҳнаткашларга тортиқ қилинди.

Химиклар шаҳрининг келажаги янада порлоқ. Яқин йиллар ичида тағин кўплаб бинолар қад кўтаради. Жумладан, шаҳарнинг Мир кўчасида уч қаватли меҳмонхона, Советлар уйи қурилади.

Профсоюзная кўчасида эсе мактаб-интернат ва кенг экранли кинотеатр бинолари бунёд этилади. Яқинда «Узгоспроект» институти коллективи чирчиқликларга шу объектлар лойиҳасини тайёрлаб берди.

Шаҳардаги 160-трест бинокорлари қурилиш ишларини уюшқоқлик билан бошлаб юбордилар.

Д. ЎРИНБОСАРОВ.

ШИНГИЛ ХАБАРЛАР

ҒИШТ ЗАВОДИ

Хўжаобод районида область қурилишлари учун йилига 15 миллиондан ортиқ ғишт етказиб берадиган янги завод қурилиб ишга туширилди.

Р. ҚОДИРОВ.

ЯНГИ ОТРЯД

Яқинда Қўқон шаҳридаги Гагарин номли медицина билим юртини 95 ёш мутахассис битириб чиқиб, республикамиз медицина муассасаларида ишлаш учун йўлланма олди.

Б. НОСИРОВ.

ЯЛПИЗЛИ КОНФЕТЛАР

«Оқ олтин», «Тошкент», «Дилором», «Восток», «Ўзбекистон...». Булар — Тошкентдаги «Ўртоқ» фабрикасида тайёрланаётган бири биридан мазали конфетларнинг номлари.

— Конфетларимиз хўрандаларга маъқул бўлганга ўхшайди. Чунки «Оқ олтин», «Ўзбекистон мевалари», «Дилором», «Гулистон», «Восток» каби юқори навли конфетлардан ўтган йили бир кунда 3,5 тонна чиқарилган бўлса, бу йил ҳар куни 7,5 тоннага яқин пиширяпмиз, — дейди юқори навли конфетлар ишлаб чиқарувчи цех бошлиғи ўртоқ В. Ҳайдаров. — Лекин шундай бўлса ҳам талабгорлар кўп. Ҳозир фабрика «Батончалар», «Белочка», «Антракт» конфетлари, ёнғоқли вафлилар чиқара бошлади. Яқинда янги линия ишга туширилади. Фабрикамизда биринчи марта ялпизли конфетлар ҳам ишлаб чиқарила бошлайди.

Р. АКРОМОВ.

Бизнинг ахборот

УЛКАН ЧИНОР

Молгузор тоғи ёнбағридаги Еттиқўтон дарасида улкан чинор бор. Бу баҳайбат чинор танасининг кенглиги 10-12 метр келади. Шу атрофдаги кишиларнинг айтишича, у 2000 йил умр кўрган. Унинг ичидаги ғовакда бир рўзғор бемалол истиқомат қилиши мумкин. Соясида эса бир сурув қўй салқинлай олади. Улкан дарахтнинг баландлиги 80 метр.

М. ШОНАЗАРОВ,
Ғаллаорол райони.

ОВЧИ БЛОКНОТИДАН

БИРИНЧИ ЎЛЖА

Дам олиш куни, ҳаво очиқ. Ов милтиғини олиб, ўртоғим билан Зарафшон дарёси соҳилидан борардик. Анча йироқдан қирғовулнинг сайрагани эшитилди.

Секин яқинлашдик. Қирғовул дарахт тепасидан пастга тикилиб турарди. Ўртоғим билан қирғовул тикилиб турган томонда унинг «рақиб»и борлигига ишонч ҳосил қилдик.

Милтиқни тайёрлаб, ҳушёр турдик. Шу пайт пастгина дарахт тепасида қўниб турган қирғовулга секин яқинлашиб келаётган йиртқич ҳайвонга кўзим тушди. Мен эпчиллик билан ўқ уздим. Йиртқич йиқилди. Қирғовул эса, кўздан ғойиб бўлди.

Биринчи ўлжамиз — чиябўри эди.

М. РАҲИМОВ.

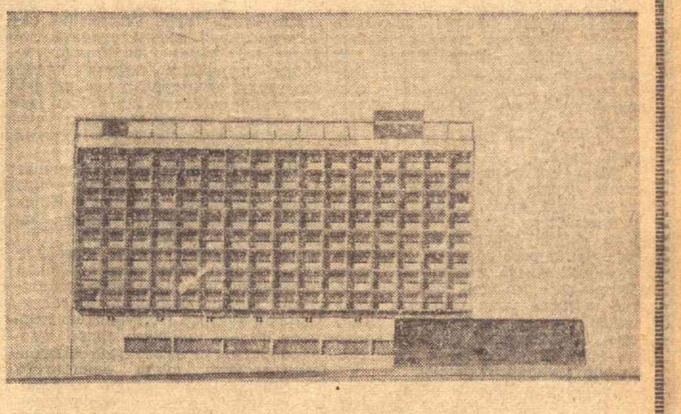

САМАРҚАНДДА «ИНТУРИСТ» МЕҲМОНХОНАСИ

Яқинда Тошкентдаги зонал қурилиш бўйича илмий текшириш ва экспериментал лойиҳалаш институтининг коллективи янги меҳмонхона лойиҳасини тузди.

Самарқанд шаҳрида қуриладиган «Интурист» меҳмонхонаси шаҳарнинг Охунбобоев кўчасида қад кўтаради. Меҳмонхона лойиҳасини архитектор О. Ойдинова чизган. Бино ўн қаватли бўлади. Корпуснинг биринчи қаватига жамоат блоки жойлашади. Бинонинг бундай композицияси шаҳарнинг кўркига кўрк, чиройига чирой қўшади. «Интурист» меҳмонхонаси 320 кишига мўлжалланган бўлиб, хоналари эса бир ва икки ўринлидир.

Меҳмонхонанинг ҳар бир хонасида яшовчи меҳмон ўз деразасидан ёки хона олдидаги айвончага чиқиб шаҳарнинг архитектура ёдгорликларини томоша қилиш имконига эга бўлади. Ҳар бир хонада, девор ичида мослаштирилган шкафлар, ваннахона, санитария узеллари ва ёзги айвонлар мавжуд. Бир қаватли жамоат блокида маиший хизмат кўрсатиш бюроси, ресторан, кафе, зиёфат зали ва ёзги кафе бўлади.

Меҳмонхонанинг ўнинчи қаватида шаҳардаги қадимий архитектура ёдгорликларини томоша қилиш учун махсус галерея ҳам қурилади.

Бу йирик меҳмонхонани қуришни Ўзбекистон ССР Қурилиш министрлигининг Самарқанддаги 150-қурилиш трести бинокор ва монтажчилари ўз зиммаларига олдилар. Шу кунларда қурилишнинг дастлабки ишлари бошлаб юборилди.

Бино қурилишида асосан йиғма темир-бетон, ойна, маҳаллий керамика, синтетик материаллар ва мармардан фойдаланилади.

«Интурист» меҳмонхонаси Улуғ Октябрь социалистик революциясининг 50 йиллиги байрамигача фойдаланишга топширилади.

М. СУЛТОНОВ,
бинокор-инженер.

Суратда: янги меҳмонхона лойиҳаси.

ОҚ ЙЎЛ СИЗЛАРГА

Тошкент халқ хўжалик институтини бу йил 250 студент битиради. Улар саноат, қурилиш, транспорт, қишлоқ хўжалиги, савдо, банк ва молия системаларида ишлайдилар. Суратда: институтнинг қишлоқ хўжалик экономикаси факультетини тугатаётган студентлардан бир группаси: (биринчи қаторда чапдан) Х. Усмонова, О. Бобожонова, М. Тўрақулова, Х. Бобоева, З. Қиличева, иккинчи қаторда М. Бобомуродов, М. Олимжонов, А. Фармонов, А. Сатторов, Э. Йўлдошев, Т. Мираҳмедов, Т. Ҳамроев, Х. Тожибоев.

О. Мирзаев фотоси.

Ер шарини айланиб

БИТИМ МАЪҚУЛЛАНДИ

ТЕҲРОН, 20 январь. ТАСС). Металлургия ва машинасозлик заводлари, шунингдек Эрон орқали ўтадиган газ қувури қурилишида Эронга ёрдам бериш тўғрисидаги Совет—Эрон битими Москвада имзоланган эди. Матбуотнинг хабар беришича, Эрон ҳукумати кеча кечқурунги мажлисида бу битимни маъқуллаган.

ТОШКЕНТ ДЕКЛАРАЦИЯСИ—ҲИНДИСТОН БИЛАН ПОКИСТОННИНГ ҒАЛАБАСИ

ДЕҲЛИ, 20 январь. (ТАСС). Ҳиндистон — Совет маданий алоқаларини ривожлантириш жамияти миллий кенгашининг раиси К. П. Ш. Менон Тошкент Декларациясига баҳо бериб, бу Декларация «Ҳиндистон билан Покистоннинг ғалабаси», деди. Агар Совет Иттифоқи «жуда катта ёрдам» бермаганида эди, бу ғалабага эришиш мумкин бўлмас эди, деди у.

Менон Тривандрамдаги оммавий митингда нутқ сўзлаб, Тошкент Декларацияси марҳум Бош министр Шастрига муносиб ёдгорлик бўлди, деди.

САНТО-ДОМИНГОДА ҲАРБИЙЛАРНИНГ ИҒВОГАРЛИК ХУРУЖИ

ГАВАНА, 20 январь. (ТАСС). Доминикана Республикаси қуролли кучлари ўнг гуруҳларининг аъзолари кеча мамлакатнинг собиқ президенти Хуан Бош қўриқчилари составида бўлган конституциячи офицер капитан Рамон Сантьяго уйини ўққа тутган пайтда беш киши, шу жумладан бир аёл ярадор қилинди. Пренса Латина агентлиги мухбирининг Санто-Домингодан хабар беришича, ана шу ҳужум вақтида Хуан Бошнинг ўғли ҳам ярадор бўлган.

ҲИНДИ ХИТОЙДА ТИНЧЛИККА ХАВФ ТУҒИЛДИ

ХАНОЙ, 20 январь. (ТАСС). Вьетнам информация агентлиги хабар беради: Американинг 9000 га яқин солдати 18 январда Жанубий Вьетнамга туширилганлиги муносабати билан Вьетнам Халк армияси олий қўмондонлигининг алоқа миссияси кеча Вьетнамдаги кузатувчи ва контроль қилувчи халқаро комиссияга норозилик мактуби юборди.

Мактубда таъкидлаб ўтилганидек, Қўшма Штатлар бу йил ҳарбий харажатларни 12,3 миллиард доллар кўпайтиришни ва яна 113 минг кишини ҳарбий хизматга чақиришни планлаштираётган бир пайтда, Американинг Жанубий Вьетнамдаги қуролли кучлари оширилмоқда. «Бу эса, — дейилади мактубда, — АҚШнинг Вьетнамда агрессив урушни кучайтириш ва кенгайтириш планини зўр бериб амалга ошираётганлигини исбот қилади».

Америка ҳарбий хизматчиларидан 9000 кишининг Жанубий Вьетнамга юборилиши, дейилади алоқа миссиясининг мактубида, Вьетнам масаласи юзасидан 1954 йилда Женевада тузилган битимларни қўпол равишда бузиш бўлиб, Ҳинди-Хитойда ва Шарқи-Жанубий Осиёда тинчлик ва хавфсизликка қарши таҳдидни кучайтиради.

ИНДИРА ГАНДИ АҚШга БОРАДИ

ДЕҲЛИ, 21 январь. (ТАСС). Кеча Индира Ганди журналистлар билан суҳбатлашиб, президент Л. Жонсоннинг Қўшма Штатларга келиш тўғрисидаги таклифини қабул қилганлигини айтди. Индира Ганди АҚШга қачон бориши тўғрисида яқин кунларда бир қарорга келади.

БАЛЕВА ЎЛДИРИЛДИ

ЛАГОС, 20 январь. (ТАСС). Нигериянинг собиқ бош министри Абубакар Тафава Балева ўтган шанба куни бўлган ҳарбий тўнтариш вақтида ўлдирилганлиги бугун бу ерда расмий суратда эълон қилинди.

Қўзғолончилар Балевани молия министри Окотие-Эбо билан бирга Лагосдан номаълум томонга олиб кетганликлари тўғрисида илгари хабар берилган эди. Молия министрининг жасади кейинчалик ғарбий Нигериядаги Абеокут шаҳри атрофида топилган.

ЧОМБЕ ЯНА ХУРУЖ ҚИЛМОҚДА

Катангадаги фитначи Чомбе яна хуруж қила бошлади. У, Катангада ўз ҳокимиятини ўрнатиш режаларини тузмоқда ва табиий бойликлари кўп бўлган ана шу вилоятни Конгонинг бошқа қисмларидан яна ажратиб олишга уринмоқда.

Газеталарнинг хабар беришича, Чомбе Катангада фитна уюштириш учун махфий тайёргарлик кўряпти. Катанга шаҳар ва қишлоқларидаги собиқ жандармлардан 15-20 мингга яқин киши ўз бошлиғининг сигнал беришини кутмоқда.

(ТАСС).

ФАШИСТ РАЗВЕДКАЧИНИНГ ШЕРИГИ ҚАМОҚҚА ОЛИНДИ

Замбияда собиқ эсэсчи Иозеф Бренхардт қамоққа олинди. Иозеф Бренхардт иккинчи Жаҳон уруши вақтида фашист разведкачи Отто Скорцени билан биргаликда Италия ҳокими Муссолинини турмадан ўғирлаб қочишда қатнашган. Собиқ эсэсчи Замбияга келишдан олдин узоқ вақт яшириниб юрган ва ҳатто халқаро соғлиқни сақлаш ташкилоти ҳимоясида ишлаб келган. Ҳозирги вақтда Иозеф Бренхардт тергов қилинмоқда.

(ТАСС).

КУРАШ КУЧАЙМОҚДА

Ўтган йил испан меҳнаткашларининг демократик озодлик учун курашининг машаққатли йўлида муҳим давр бўлди.

Забастовкачилар қаттиқ таъқиб остига олинишига қарамай, стачкаларнинг сони тўхтовсиз ўсиб борди. 1962-64 йилларда 1500 дан ортиқ забастовка бўлиб ўтди. Буларда 2 миллионга яқин киши иштирок этди. Меҳнаткашлар фақат иқтисодий талабларни эмас, ҳатто сиёсий шиорларни ҳам илгари сурдилар.

Ишчи комиссиялари ташкилий жиҳатдан мустаҳкамланди, пролетариат ва студентлар ҳаракатини жипслаштириш ҳамда бирлаштиришда олға бориш имконияти вужудга келди. Франко режимига қарши курашнинг жуда хилма-хил формаларидан фойдаланилди, бу ҳол ишчи ва студентларнинг чиқишларига ҳар галдагидан кўра аниқроқ сиёсий йўналиш тусини берди ҳамда кенг халқ оммаси онгининг тағин ҳам ўсишига ёрдам берди.

Меҳнаткашларнинг франкочиларга қарши олиб борган кураши натижасида вужудга келган ишчи комиссиялари фаланг синдикатларига қарши турувчи касаба союз ташкилотларига айланди. Уларнинг эътибори ҳамда меҳнаткаш омма ўртасидаги таъсири шунчалик ортиб кетдики, улар ҳокимият томонидан расман танилмаган бўлса ҳам, забастовкалар даврида корхона эгалари улар билан ҳисоблашишга мажбур бўлдилар.

Ҳозирнинг ўзидаёқ район, вилоят ва тармоқлар бўйича ва умуммиллий комиссиялар тузилди. Мадрид, Бильбао ва Барселона металлурглари, банк хизматчилари, Астурия шахтёрлари ва бошқа жойларнинг ишчи комиссиялари ишлаб турибди. Комиссияларнинг қўллаб-қувватлаши натижасида ишчиларнинг йиғилишлари ўтказилмоқда, бу йиғилишларни ўтказиш учун кўпинча корхона эгаларининг ўзлари жой ажратиб беришга мажбур бўлмоқдалар. Йиғилишларда муҳим ҳаётий проблемалар муҳокама қилинади ва у жуда активлик билан ўтади.

Франко ҳукумати мамлакат меҳнаткашлари ҳамда жаҳон жамоатчилигининг тазйиқи натижасида жиноий кодекснинг 222-моддасини қабул қилишга мажбур бўлди. Бу модда бундан буён иқтисодий забастовкаларни исёнга ундовчи ҳаракат деб қарамайди. Бироқ, бу модда шунчалик ноаниқ қилиб ёзилганки, ҳукмдорлар ҳар қандай иқтисодий забастовкани сиёсий деб ҳисоблашга ва уни бостириш учун шафқатсиз чораларни ҳам қўллаш имкониятига эгадирлар.

Испания меҳнаткаш халқининг кураш формалари кундан-кунга хилма-хил бўлиб бормоқда. Норозилик, бойкот эълон қилиш, забастовкалар ўтказиш ҳамда кўчаларда оммавий суратда намойишлар ўтказиш билан бир қаторда курашнинг янги, активроқ воситалари пайдо бўлмоқда. Масалан, Сама-де-Лангрео (Астурия) шахтёрлари фаланг синдикатларига қарши ўтказилган намойишда қатнашганлиги учун қўлга олинган ўз ўртоқларини озод қилиш мақсадида полиция комиссариатини қуршаб олдилар.

Кўпчилик испанлар нарх-навонинг тобора ортиб бораётганлиги туфайли бир суткада 12 соат ва ундан ортиқ ишлашга мажбур бўлмоқдалар. Ўтган йилнинг охирида Мадрид шаҳри ва вилоятининг 100 мингдан ортиқ металчилари иш ҳақини оширишни талаб қилиб, иш соатидан ортиқча ишлаб беришни тўхтатдилар. Иш соатидан ортиқча ишлашга қарши олиб борилган кураш умуммиллий тус олиб кетди. Меҳнаткашларнинг бу чиқишлари, шу билан бир қаторда, яшаш учун бир бурда нон излаб бошқа мамлакатларга кетиб қолган испан меҳнаткашлари билан бирдамлик ҳаракатига ҳам айланди. Агар саккиз соатлик иш куни жорий этилганда ишчи кучига талаб кўпаяр ва миллатни ҳалокат гирдобига судраётган оммавий эмиграциянинг йўли тўсилар эди.

Ишчилар синфининг диктатурага қарши курашида унинг муносиб иттифоқчиси бўлган Испания деҳқонларининг ҳаракати ҳам кучайиб бормоқда. Яқинда қишлоқ меҳнаткашларининг Гарден (Каталония)да катта намойиши бўлиб ўтди. Ҳукумат деҳқонларни ўзларининг еридан қувлаб, бу ерларни саноат монополияларига олиб беришга уриниб кўрган эди. Полиция томонидан қўриқланаётган бульдозерлар пайдо бўлганда халқ жандармани қисиб қўябошлади, хотин-қизлар эса ўз гавдалари билан бульдозерларнинг йўлини тўсиб қўйдилар. Бу райондаги деҳқонларнинг чиқишлари халқ қўзғолони тусини олиб кетди.

Испан студентлари ҳам ўз ҳуқуқлари учун курашни кучайтирмоқдалар. Улар фаланг касаба союзининг раҳбарларини сайлашдан бош тортдилар. Баъзибир ректорларнинг студентларни институтдан ҳайдаш тўғрисидаги дўқ-пўписалари кутилган натижани бермади. Прогрессив кайфиятдаги профессорлар ва ўқитувчилар студентларни қўллаб-қувватламоқдалар.

1965 йил Испанияда катта синфий жанглар йили бўлди. Испан пролетариати умумий миллий забастовкаларни давом эттириш учун ғоятда муҳим позицияларни эгаллаб олди. Бу эса, аҳолининг барча қатламини диктатурага қарши курашга бирлаштиради. Оқибат натижада мамлакатимизда халққа озодлик ва социал адолат берувчи демократия тикланади. Янги, 1966 йил ана шундай кураш белгиси билан бошланди, бу йил эҳтимол Испания учун ҳал қилувчи йил бўлиб қолар.

Хесус САИС,
Испания Коммунистик партияси Марказий Комитетининг аъзоси.

(АПН).

Танзания пойтахти Доруссалом. Суратда: Озодлик кўчаси.
В. Мусаэльян фотоси (ТАСС фотохроникаси).

ОБ-ҲАВО

Бугун кундузи Ўзбекистоннинг ҳамма районларида булут кам бўлиб, ёғингарчилик кутилмайди, айрим жойларга туман тушади. Жануби-Шарқ томондан секундига 3-7 метр тезликда шамол эсади, яйлов жойларда 5-10 метргача етади. Ҳарорат Қорақалпоғистон АССР ва Хоразм областида 1-6 даража совуқ, Ўзбекистоннинг бошқа областларида 5-10 даража иссиқ, жануб томонда эса ҳарорат 12-17 даражагача иссиқ бўлади.

Тошкентда ёғингарчилик бўлмайди, 8-10 даража иссиқ бўлади.

Ўзбекистон журналистлар союзи IV пленуми қатнашчилари диққатига

ШУ ЙИЛ 26 ЯНВАРЬ ЭРТАЛАБ СОАТ 10 ДА БИРЛАШГАН НАШРИЁТНИНГ МАЖЛИСЛАР ЗАЛИДА ЎЗБЕКИСТОН ЖУРНАЛИСТЛАР СОЮЗИНИНГ IV ПЛЕНУМИ ОЧИЛАДИ. (ТОШКЕНТ ШАҲРИ, ПРАВДА ВОСТОКА КЎЧАСИ, 26, 4-ҚАВАТ).

Редактор М. ҚОРИЕВ.

РЕКЛАМА ВА ЭЪЛОНЛАР

ТЕЛЕВИДЕНИЕ

22 ЯНВАРДА

БИРИНЧИ ПРОГРАММА

Рус тилида: 17.00 — **Инсониятга хизмат қиламан** (ҳужжатли фильм). 17.25 — **Телевизион янгиликлар**, 17.40 — **Муз устида байрам.**

Ўзбек тилида: 18.40 — **Телевизион янгиликлар.**

18.55 — **Эшиттиришлар программаси.**

19.00 — **Адабиёт ва санъат** (адабий-драматик эшиттириш).

Рус тилида: 20.30 — **Учинчи патетик** номли телевизион бадиий фильмнинг 1-қисми.

Ўзбек тилида: 22.00 — **«Олтин водий»** программаси.

ИККИНЧИ ПРОГРАММА

18.00 дан — **Фрунзе телестудияси эшиттиришлари.**

ТЕАТР

НАВОИЙ НОМЛИ ТЕАТРДА —22/I да **Семурғ**, 23/I да кундуз **Евгений Онегин**, кечқурун **Боғчасарой фонтани.**

ҲАМЗА НОМЛИ ТЕАТРДА — 22/I да **Қотил**, 23/I да кундуз **Насриддин саргузаштлари**, кечқурун **Уғирланган умр.**

МУҚИМИЙ НОМЛИ ТЕАТРДА — 22/I да **Гули сиёҳ**. 23/I да кундуз **Қари қиз**, кечқурун **Ота ўғли.**

ТОШКЕНТ ДАВЛАТ ЦИРКИДА — **«Юность»** цирк коллективи ва **«Арслонлар»** аттракциони.

КИНО

Кун ва соат — «МИР», СОБИР РАҲИМОВ номли, «ЎЗБЕКИСТОН», «КОМСОМОЛ 30 ЙИЛЛИГИ», «ИСКРА», «ВОСТОК» (кундуз ва кечқурун), «СПУТНИК» (тоқ соатларда).

Бугун ва ажалим соатида — «ЎЗБЕКИСТОН 25 ЙИЛЛИГИ», «ЁШ ГВАРДИЯ», «МОСКВА», «ЧАЙКА» (кундуз ва кечқурун), «ДРУЖБА» (жуфт соатларда).

Биринчи Бастилия — «ЧАЙКА» (эрталаб соат 10 да), «ЁШ ГВАРДИЯ» (эрталаб 10 ва кундуз 12 да), «СПУТНИК» (жуфт соатларда), «ДРУЖБА» (тоқ соатларда).

Бу телба дунё — САНЪАТ САРОЙИ (кундуз соат 12, 3, кеч 6-15 ва 9-15 минутда).

Пушчик Прагага боради — НАВОИЙ номли (эрталаб соат 10 да), «КОМСОМОЛ 30 ЙИЛЛИГИ» (эрталаб 10, кундуз 12 ва 4 да).

Балли, ҳамшира — НАВОИЙ номли (кундуз ва кечқурун).

Фавқулодда топшириқ — «ЮЛДУЗ» (кундуз соат 5, кеч 7 ва 9 да).

Бир марта картошка, икки марта картошка — «ЧАЙКА» (кундуз соат 3-15 минут ва кеч 10 да).

ЭСТРАДА ТЕАТРИДА
22, 23, 24, 25 январда
ЎЗБЕК ДАВЛАТ ФИЛАРМОНИЯСИ ВА ЭСТРАДА АРТИСТЛАРИНИНГ

концертлари

Концертларда: Ўзбекистон ССР халқ артистлари **Ғулом Абдураҳмонов, Коммуна Исмоилова**, Ўзбекистон ССРда хизмат кўрсатган артистлар **Жуманазар Бекжонов, Қундуз Миркаримова, Дилором Шерова**, солистлардан **Зоиржон Султонов, Холисхон Қодирова, Сора Шукурова, Малоҳат Дадабоева, Зумрад Ҳожиева, Манзура Мўминова, Дилбар Абдуллаева, Уткир Холмуҳамедов, Исмоил Бойжонов**лар, ўзбек халқ чолғу оркестри ва ансамбли қатнашади.

Концерт кеч соат 7 яримда бошланади. Билетлар Эстрада театри кассасида кундуз соат 2 дан ва район кассаларида соат 12 дан сотилади.

СВЕРДЛОВ НОМЛИ КОНЦЕРТ ЗАЛИДА
23 январь кундуз соат 12 да 4—6 синф ўқувчилари учун музикали лекторий абонементи бўйича:
«Сиз севган ёш санъаткорлар» деган темада
УЧИНЧИ

КОНЦЕРТ-ЛЕКЦИЯ

Лектор — **музикашунос С. Саидов.**

Концертда: Ўзбек давлат филармониясининг халқ чолғу оркестри, Ўзбекистон эстрада оркестри ва торли квартет, Ўзбекистон ССРда хизмат кўрсатган артистлар **Луиза Зоирова, Юнус Тўраев, Тоштемир Шарипов, Баҳром Мавлонов** ва солистлар қатнашади.

23 январь кундуз соат 3 да 7—11 синф ўқувчилари учун музикали абонемент бўйича:
«Совет композиторларининг ёшлар ҳақидаги янги асарлари»
деган темада
УЧИНЧИ

КОНЦЕРТ-ЛЕКЦИЯ

Лектор — **музикашунос И. Акбаров.**

Концертда: Ўзбек Давлат филармониясининг халқ чолғу оркестри ва торли квартети. Ўзбекистон ССР халқ артисти **Ғулом Абдураҳмонов**, Ўзбекистон ССРда хизмат кўрсатган артистлар **Қундуз Миркаримова, Баҳром Мавлонов, Тоштемир Шарипов** ва солистлар қатнашади.

Абонементлардан ташқари билетлар Концерт зали кассасида кундуз соат 2 дан ва район кассаларида соат 12 дан сотилади.

ТОШКЕНТ ПОЛИТЕХНИКА ИНСТИТУТИ
вакант вазифаларда ишлаш учун

КОНКУРС

ЭЪЛОН ҚИЛАДИ

Тошкент шаҳрида

Кафедра мудирлари (профессорлар ёки доцентлар): автомобиль транспортини эксплуатация қилиш, автомобиллар ишлаб чиқариш ва ремонт қилиш, машина деталлари, қуйиш машиналари ва технологияси, олий математика (сиртқи ва кечки ўқиш бўйича) кафедраларига;

кафедра профессорлари: гидрогеология ва инженерлик геологияси, петрография, петрология ва регионал геология, архитектура тарихи ва назарияси (расм ва живопись бўйича), фойдали қазилма конларини ишлаш, неорганик моддалар технологияси кафедраларига;

кафедра доцентлари: электротехниканинг назарий асослари, диэлектриклар ва ярим проводниклар, умумий электротехника, ишлаб чиқариш экономикаси ва ташкил қилиш (энергетика, кон ва химия саноати бўйича), қурилиш ишларини ташкил қилиш, пайвандлаш ускуналари ва технологияси, чизма геометрия ва чизмачилик, автомобиль йўллари, архитектура жиҳатидан лойиҳалаш, иссиқлик-газ таъминоти ва сув таъминоти кафедраларига;

кафедра старший ўқитувчилари: КПСС тарихи, сиёсий иқтисод, жисмоний тарбия ва спорт, пластик материаллар технологияси, электротехниканинг назарий асослари, олий математика, металлар технологияси, физика, гидравлика ва гидромашиналар, умумий электротехника, чет тиллар (немис тили), химия саноатининг ишлаб чиқариш процессларини автоматлаштириш, металл қирқувчи станоклар ва инструментлар, диэлектриклар ва ярим проводниклар, қурилиш ишларини ташкил қилиш, машина деталлари, фалсафа, материаллар қаршилиги, физик электроника кафедраларига;

кафедра ўқитувчилари: рус тили, чет тиллар, жисмоний тарбия ва спорт кафедраларига;

кафедра ассистентлари: саноат электроникаси, олий математика, металлар технологияси, чизма геометрия ва чизмачилик, электропривод ва саноат установкаларини автоматлаштириш, автомобиль йўллари, физик химия, органик химия, химия машинасозлиги, электротехниканинг назарий асослари, материаллар қаршилиги, диэлектриклар ва ярим проводниклар, йиғма темир-бетон ишлаб чиқариш, физика, химия саноатининг ишлаб чиқариш процессларини автоматлаштириш, қишлоқ хўжалик қурилиши, иссиқлик-газ таъминоти ва сув таъминоти (вентиляция бўйича), физик электроника, умумий ва ноорганик химия кафедраларига;

Старший ва младший илмий ходимлар: саноат теплоэнергетикасининг проблем лабораториясида ишлаш учун.

Фарғона шаҳрида

Сиртқи умумтехника факультетида: КПСС тарихи кафедрасининг старший ўқитувчиси; рус тили, чет тиллар (инглиз тили) кафедраларининг ўқитувчилари;

металлар технологияси, назарий механика, олий математика, умумий ва ноорганик химия, физика кафедраларининг ассистентлари.

Чирчиқ шаҳрида

Кечки факультетда: умумий электротехника кафедрасининг старший ўқитувчиси;

физик ва коллоид химия, электропривод ва саноат установкаларини автоматлаштириш кафедраларининг ассистентлари;

чет тиллар (немис тили) кафедрасининг ўқитувчиси.

Қўқон шаҳрида

Сиртқи умумтехника факультетида: аналитик химия кафедрасининг старший ўқитувчиси;

чет тиллар (инглиз, немис тиллари) кафедрасининг ўқитувчилари;

чизма геометрия ва чизмачилик, механизм ва машиналар назарияси, умумий ноорганик химия кафедраларининг ассистентлари.

Бухоро шаҳрида

Кечки умумтехника факультетида: чизма геометрия ва чизмачилик кафедрасининг старший ўқитувчиси;

чет тиллар (немис тили) кафедрасининг ўқитувчиси;

чизма геометрия ва чизмачилик, олий математика, механизм ва машиналар назарияси, умумий ва назарий теплотехника, материаллар қаршилиги, металлар технологияси кафедраларининг ассистентлари.

Ангрен шаҳрида

Сиртқи умумтехника факультетида: чет тиллар (инглиз тили) кафедрасининг ўқитувчиси;

олий математика, физика кафедраларининг ассистентлари.

Олмалиқ шаҳрида

Кечки кон-металлургия факультетида: олий математика, кон электромеханикаси, физика, умумий химия, қурилиш ишларини ташкил қилиш, қурилиш конструкциялари, чизма геометрия ва чизмачилик кафедраларининг старший ўқитувчилари;

материаллар қаршилиги, физик ва коллоид химия, рангли металлар металлургияси, чизма геометрия ва чизмачилик, олий математика кафедраларининг ассистентлари.

Навоий шаҳрида

Ўқув-консультация пунктида: олий математика, чизма геометрия ва чизмачилик, назарий механика кафедраларининг ассистентлари;

рус тили кафедрасининг ўқитувчиси.

Конкурс муддати—12/II гача.

Ҳужжатларни тақдим қилиш учун адрес: Тошкент шаҳар, Навоий кўчаси, 17- уй, 47-хона, конкурс комиссияси.

ДИССЕРТАЦИЯ ЁҚЛАЙДИЛАР

1966 йил 2 февраль кундуз соат 2 да, Ўзбекистон ССР Фанлар академияси А. С. Пушкин номли Тил ва адабиёт институтининг илмий совети мажлисида (Гоголь кўчаси, 70-уй, катта конференц-зал фойеси)

Т. Ғафуржонова — филология фанлари кандидати деган илмий даражани олиш учун: «Нодир ва унинг «Ҳафт гулшан» достони» деган темада.

1966 йил 2 февраль кундуз соат 2 да, Ўзбекистон ССР Фанлар академияси физика-математика фанлари бўлимининг бирлашган илмий совети мажлисида (Обсерватория кўчаси, 85-уй, Физика-техника институтининг конференц-зали) физика-математика фанлари кандидати деган илмий даражани олиш учун:

Х. Б. Бернинов: «Анизотропик жисм эластик статик назариясининг умумий ечимлари ва чегаравий масалаларнинг тақрибий ечилмалари» деган темада.

Р. Худойбердиев: «Интеграл турларни аниқлашга асосланган методнинг бир татбиқи ҳақида» деган темада.

Диссертациялар билан Фанлар академияси кутубхонасида танишиш мумкин (А. Тўқаев кўчаси, 1-уй).

Л. Ф. ПОЖАРОВ

«Средазэлектросетьстрой» тресги бошқарувчисининг ўринбосари Леонид Федорович **Пожаров** тўсатдан вафот этди.

Л. Ф. Пожаров 1908 йил февралида Ленинград шаҳрида Путилов заводининг ишчиси оиласида туғилди. Меҳнат фаолиятини 1925 йилда «Электрик» заводида слесарь ёрдамчиси бўлиб ишлашдан бошлади. 1934 йилда Ленинград политехника институтини тамомлагач, «Невастрой» қурилишида инженер, Хибиногорск район станцияси қурилишида бошлиқ, район электр тармоқларининг бошлиғи, Кондопож энергокомбинатининг бошқарувчиси, кейинчалик «Сунастрой» қурилишининг бошлиғи бўлиб ишлади.

Леонид Федорович 1942 йилда Ўзбекистонда ишлашга юборилади. Аввал «Чирчикстрой — Ўзбекгидроэнергострой» тресги бошқарувчисининг ўринбосари, кейин шу трест бошқарувчиси вазифаларида ишлаб, ўзининг йирик ташкилотчи ва мутахассис энергетик эканлигини кўрсатди. 1960—1962 йилларда Л. Ф. Пожаров Ўзбекистон ССР «Госстрой»ининг раиси, ҳаётининг сўнгги даврида эса «Средазэлектросетьстрой» трестида ишлади.

Л. Ф. Пожаров Ўзбекистон КП Марказий Комитети аъзолигига, Ўзбекистон ССР Олий Совети депутатлигига сайланган.

Совет ҳукумати Л. Ф. Пожаровнинг баракали меҳнат фаолиятини юқори баҳолади. У тўрт марта Меҳнат Қизил Байроқ ордени, «Ҳурмат Белгиси» ордени ва медаллар билан мукофотланди.

Коммунистик партиянинг содиқ фарзанди, Ватанига садоқат билан хизмат қилган Леонид Федорович Пожаровнинг хотираси қалбимизда узоқ вақт сақланиб қолади.

Бир гуруҳ ўртоқлари.

Ўзбекистон ССР Энергетика ва электрлаштириш министрлиги, «Средазэлектросетьстрой» тресги коллективи трест бошқарувчисининг ўринбосари, КПСС аъзоси

Леонид Фёдорович
ПОЖАРОВНИНГ

тўсатдан вафот этганлигини чуқур қайғу билан билдириб, марҳумнинг оиласига таъзия изҳор қиладилар.

Мотам маросими 22 январь эрталаб соат 11 да, трест биносида бўлади (Навоий кўчаси, 22-уй).

Бизнинг адрес ва телефонлар СОВЕТ ЎЗБЕКИСТОНИ

ТОШКЕНТ, «ПРАВДА ВОСТОКА» КЎЧАСИ, № 26. Редактор — 26545. Редактор ўринбосарлари — 27914, 29323. Масъул секретарь — 34455. Масъул секретарь ўринбосарлари — 27283, Партия турмуши — 33469, 27221. Марксизм-ленинизм назариясини пропаганда қилиш, халқаро ҳаёт — 31226. Коммунистик тарбия — 31455. Саноат, капитал қурилиши ва транспорт — 34780. Совет қурилиши — 33258. Қишлоқ хўжалик — 27604. Адабиёт ва санъат — 32036, 27221. Фан, мактаб ва олий ўқув юртлари — 34451. Маҳаллий ахборот — 32347. Оммавий ишлар ва хатлар — 29005, 33553. Иллюстрация — 34524. Стенографистка — 27343. Эълонлар — 28142. Коммутатор—30249, 30250, 30251, 30252, 30253, 30254, 30255, 30256, 30257, 30258.

№ Г — 19. || Индекс 64543. || Ўзбекистон Компартияси Марказий Комитети Бирлашган нашриётининг босмахонаси. Тошкент шаҳри. || Р. 08066.